

CERCETARE EXPERIMENTALĂ PRIVIND VALORIFICAREA DESCRIERILOR DE PEISAJE NATURALE ÎN VEDEREA DEZVOLTĂRII EXPRIMĂRII ORALE

III.1 Coordonate generale ale cercetării

Experimentul va fi organizat și desfășurat la **Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân”**, pe parcursul anului școlar 2013 - 2014, pe o perioadă de 18 de săptămâni didactice.

Clasele participante la experiment sunt formate din colectivul **clasei pregătitoare A** de la **Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân”** – 26 de elevi (13 băieți și 13 fete), reprezentând lotul experimental, și lotul martor, reprezentat de colectivul clasei pregătitoare B de la **Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân”**, cu un efectiv de 28 de elevi (17 băieți și 11 fete). Din datele noastre reiese că, din cei 26 de copii ai lotului experimental implicați în experiment, 63% au frecventat grădinița cu regularitate, 5% cu frecvente absențe, iar 32% nu au frecventat deloc grădinița, iar din cei 28 de copii ai lotului de control 59% au frecventat grădinița cu regularitate, 12% cu frecvente absențe, și 29% nu au frecventat deloc grădinița.

Cercetarea experimentală întreprinsă este de tip investigativ-ameliorativ.

LOTUL DE SUBIECTI ȘI STRUCTURA LUI

Lotul experimental este format din **26** de copii de **clasă pregătitoare**, cu vârste cuprinse între **5 și 7 ani**.

Nr.crt.	Inițiale elevi	Vârsta (la începutul cercetării exp.)
1.	AS	7 ani și 4 luni
2.	BAD	6 ani și 2 luni
3.	BBT	6 ani și 6 luni
4.	BB	6 ani și 5 luni
5.	BMO	6 ani și 2 luni
6.	CAM	6 ani și 1 lună
7.	FAI	5 ani și 9 luni
8.	FM	6 ani și 1 lună
9.	HCM	6 ani și 4 luni
10.	IRA	5 ani și 10 luni
11.	MMM	5 ani și 8 luni
12.	MR	6 ani și 6 luni
13.	MSB	5 ani și 9 luni
14.	MRP	6 ani și 4 luni
15.	NA	5ani și 11 luni
16.	NDA	6 ani și 1 lună
17.	PF	6 ani și 4 luni
18.	PAG	6 ani și 3 luni
19.	RAB	7ani și 4 luni
20.	RFR	7 ani și 11 luni
21.	RSS	6 ani și 6 luni
22.	SIO	6 ani și 9 luni
23.	SAA	6 ani
24.	TLC	6 ani și 10 luni
25.	ȘS	6 ani și 4 luni
26.	ȘSD	6 ani și 6 luni

Lotul de control este format din **28** de copii de **clasă pregătitoare**, cu vârste cuprinse între **5** și **7** ani.

Nr.crt.	Inițiale elevi	Vârsta(laînceputul cercetării exp.)
1.	AD	6 ani și 11 luni
2.	ADC	5 ani și 10 luni
3.	ASR	6 ani și 6 luni
4.	BAM	6 ani și 9 luni
5.	BIS	6 ani și 4 luni
6.	BMA	6 ani și 4 luni
7.	CCA	6 ani și 10 luni
8.	CCM	7ani și 2 luni
9.	CRV	6 ani și 4 luni
10.	DE	6 ani și 2 luni
11.	DN	6 ani și 4 luni
12.	DP	6 ani și 7 luni
13.	EFA	6 ani și 11 luni
14.	MVB	6 ani și 7 luni
15.	PA	6 ani și 9 luni
16.	PC	6 ani și 10 luni
17.	PM	5 ani și 10 luni
18.	PMC	6 ani și 8 luni
19.	RBT	6 ani și 6 luni
20.	RCR	6 ani și 5 luni
21.	RDM	6 ani și 1 lună
22.	SD	6 ani și 5 luni
23.	SJ	6 ani și 1 lună
24.	SS	6 ani și 10 luni
25.	TD	6 ani și 3 luni
26.	TGA	6 ani și 3 luni
27.	TIA	7 ani și 3 luni
28.	UE	6 ani și 4 luni

III.2 IPOTEZĂ

Se prezumă că, apelând preponderent la o serie de exerciții de descrieri de peisaje din natură, se dezvoltă capacitatea de comunicare verbală orală a școlarului mic.

III.3 OBIECTIVELE CERCETĂRII

Obiectivele pe care le-am propus au vizat:

- ✚ identificarea unei relații între descrierile de peisaje naturale și rezultatele elevilor (în ansamblu), la disciplina *Limba și literatura română*;
- ✚ cultivarea expresivității comunicării orale, îmbogățirea limbajului artistic folosind descrierile de peisaje naturale;
- ✚ înregistrarea, compararea și interpretarea rezultatelor obținute la probele inițiale și finale, urmărind evidențierea progresului înregistrat de școlari în urma realizării activităților de descriere de peisaje naturale;
- ✚ întocmirea unui studiu teoretic privind impactul descrierilor de peisaje naturale asupra capacității de a comunica nuanțată, la școlarul mic.

METODE ȘI TEHNICI UTILIZATE¹

1. observarea sistematică,
2. experimentul pedagogic,
3. studiul produselor activității,
4. metode statistico-matematice.

¹ Tehnicile utilizate au fost diverse și complexe, preluate din literatura de specialitate și individualizate conform particularităților de vârstă ale școlarilor.

III.4 TESTAREA INIȚIALĂ

Testarea inițială a fost aplicată la clasa pregătitoare A și clasa pregătitoare B din Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân” Babadag, județul Tulcea și a avut ca scop evaluarea *capacității de receptare a mesajului oral și a capacității de exprimare orală* la debutul școlarității. Pentru a realiza acest lucru am folosit trei probe cu itemi diferiți. Evaluarea s-a desfășurat în primele două săptămâni din anul școlar 2013-2014, pe grupe a câte șase elevi, utilizându-se patru texte diferite.

OBIECTIVE:

O1 să alcătuiască enunțuri corecte din punct de vedere gramatical, pe baza observațiilor făcute;

O2 să formuleze întrebări referitoare la text sau adresate personajelor, după audierea textelor propuse în anexa A;

O3 să continue descrierea, cu cel puțin patru enunțuri, după observarea tabloului;

O4 să folosească adecvat volumul vocii și ritmul vorbirii, dicție clară și intonație.

Proba I:

I.1 Alcătuieste câte un enunț în care numele copacului din imagine să se afle la începutul, în interiorul și la sfârșitul acestuia.

I.2 Dă exemplu de două însușiri potrivite copacului respectiv.

Proba II

Fiecare grupă de elevi a ascultat câte un text (Anexa A).

II.1 Răspunde corect la întrebări legate de conținutul textului.

II.2 Formulează două întrebări referitoare la text sau adresate personajelor.

Proba III

Se dă textul:

“Toamna e ca o regină mândră în culoare. Ea și-a ales cu grijă culorile și a pictat întreaga natură.”

Se intuiesc ilustrații cu anotimpul toamna.

III.1 Continuă descrierea cu patru enunțuri, găsimu-i un final potrivit.

Proba	Descriptori de performanță	Punctaj acordat
I	I.1. Alcătuieste câte un enunț în care numele copacului din imagine să se afle la începutul, în interiorul și la sfârșitul acestuia	3 x 1 p = 3 p
	I.2. Dă exemplu de două însușiri (adjective) potrivite copacului respectiv	2 x 1,5 p = 3 p
	I.3. Respectă timpul de lucru alocat fiecărei sarcini	3 x 1 p = 3 p
	Formulează enunțuri logice	4p
	Formulează enunțuri corecte din punct de vedere gramatical	5 p
	Adoptă în mod adecvat volumul vocii și ritmul vorbirii	2 p
	Se exprimă expresiv (dicție clară, intonație)	5 p
	Utilizează un lexic bogat, variat, concis	5 p 30 p
II	II.1. Răspunde corect la întrebări	2 x 1,5 p = 3 p
	II.2. Formulează două întrebări referitoare la text sau adresate personajelor	2 x 1,5 p = 3 p
	II.3. Respectă timpul de lucru alocat fiecărei sarcini	3 x 1 p = 3 p
	Formulează enunțuri logice	4p
	Formulează enunțuri corecte din punct de vedere gramatical	5 p
	Adoptă în mod adecvat volumul vocii și ritmul vorbirii	2 p
	Se exprimă expresiv (dicție clară, intonație)	5 p
	Utilizează un lexic bogat, variat, concis	5 p 30 p
III	III.1. Continuă povestirea folosind patru enunțuri, găsindu-i un final potrivit	4 x 2 p = 8 p
	III.2. Găsește un titlu potrivit	2 p
	III.3. Respectă timpul de lucru alocat fiecărei sarcini	1 p
	Formulează enunțuri logice	3 p
	Formulează enunțuri corecte din punct de vedere gramatical	4 p
	Adoptă în mod adecvat volumul vocii și ritmul vorbirii	2 p
	Se exprimă expresiv (dicție clară, intonație)	5 p
	Utilizează un lexic bogat, variat, concis	5 p 30 p
	Oficiu	10 p
	Total	100 p

III.5 INTERPPRETAREA REZULTATELOR OBȚINUTE

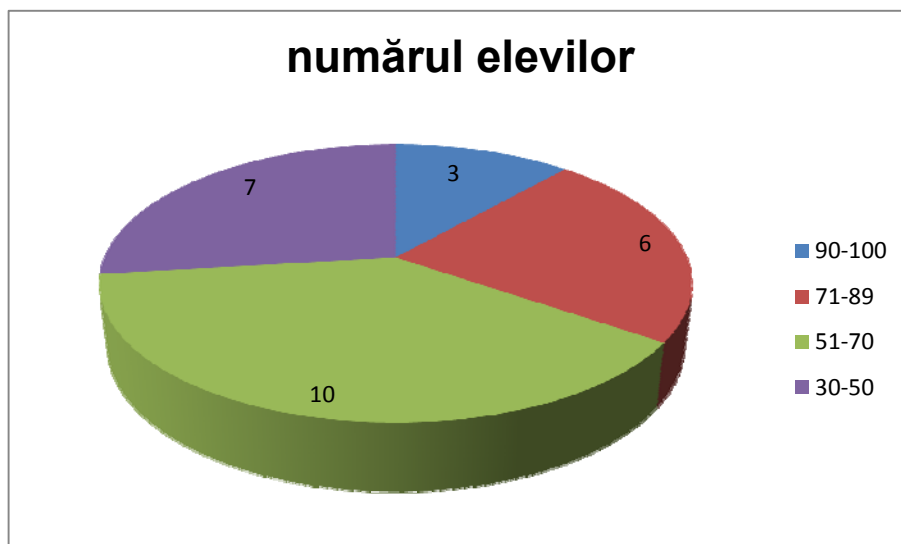
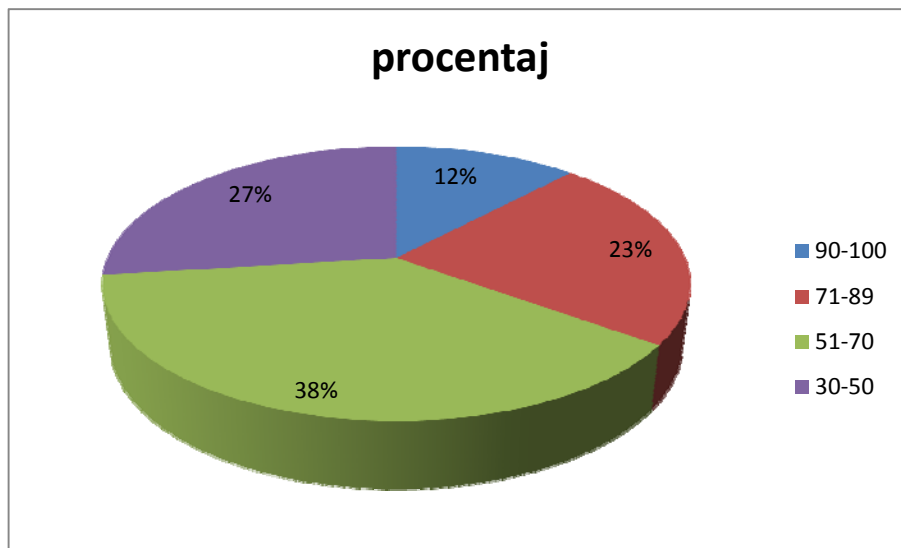
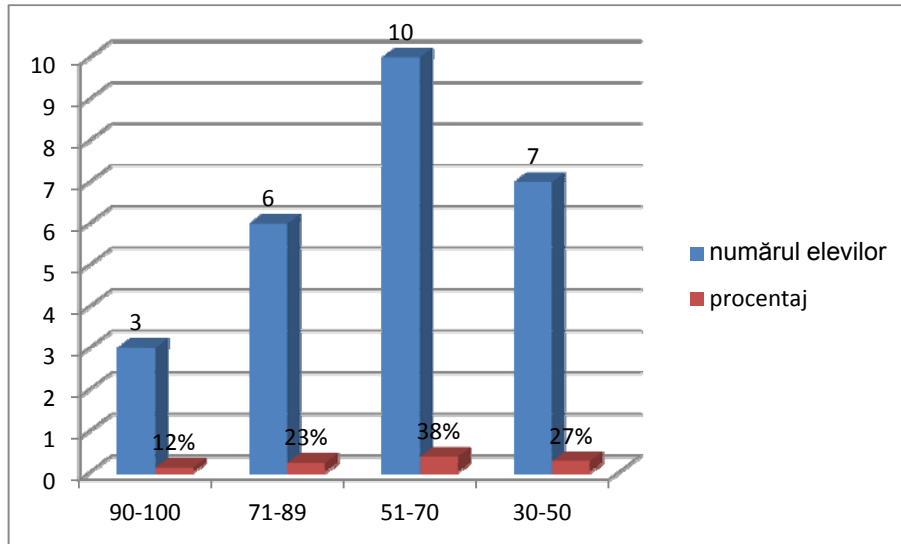
Tabel analitic cu rezultatele obținute în urma aplicării testului inițial la eșantionul experimental

Inițiale preșcolari	Proba 1	Proba 2	Proba 3	Oficiu	Punctaj total
RSS	5	13	4	10	32
SS	6	10	6	10	32
BBT	8	12	3	10	33
SSD	7	10	6	10	33
AS	6	12	11	10	39
MRP	5	16	9	10	40
RAB	20	13	7	10	40
BAD	12	25	4	10	51
RFR	15	20	10	10	55
FI	13	22	18	10	63
PAG	19	23	13	10	65
CAM	20	27	10	10	67
IRA	24	19	14	10	67
NDA	20,5	19,5	17	10	67
NA	17	26	16	10	69
MMM	20	25	15	10	70
PF	20	25	20	10	75
SIO	26	25	18	10	79
MSB	22	26	21	10	79
FM	23	30	20	10	83
HCM	26	28	22	10	86
BB	22	30	25	10	87
MR	24	30	23	10	87
BMO	25	30	25	10	90
SAA	26	30	24	10	90
TLC	25	30	27	10	92

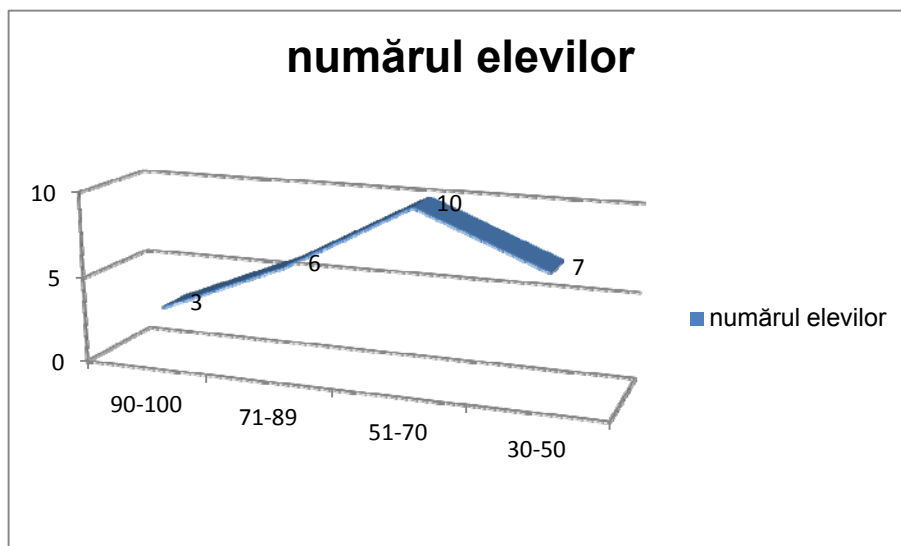
Tabel analitic cu rezultatele testului inițial pe eșantionul reprezentativ experimental

PUNCTAJ	NUMĂRUL ELEVILOR	PROCENAJ
90-100	3	12%
71-89	6	23%
51-70	10	38%
30-50	7	27%

Procentul realizat pe punctaje la testul inițial pe eșantionul reprezentativ experimental

Frecvența rezultatelor testului inițial pe eșantionul experimental

Analizând rezultatele înregistrate în tabele s-a constatat că la debutul școlarității 12% din elevii din clasei pregătitoare A pot comunica cu ușurință pe diverse teme, 23% înțeleg mesajul unui text audiat, reușesc să alcătuiască enunțuri scurte pe o temă dată, 38% înțeleg mesajul textului propus și răspund cu ușurință la întrebări, reușind să rezolve sarcinile de la proba I și proba III cu ajutor, 27% comunică cu greutate pentru că limba lor maternă este limba romani.

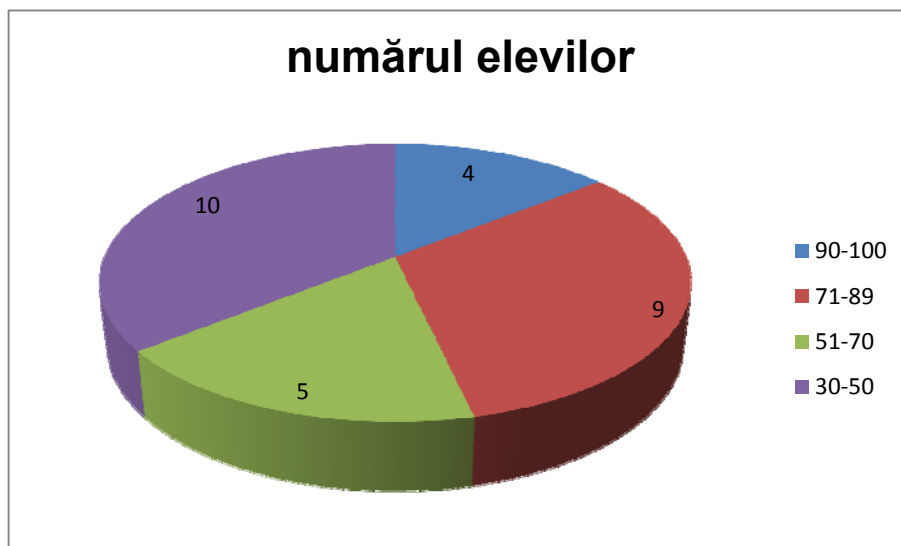
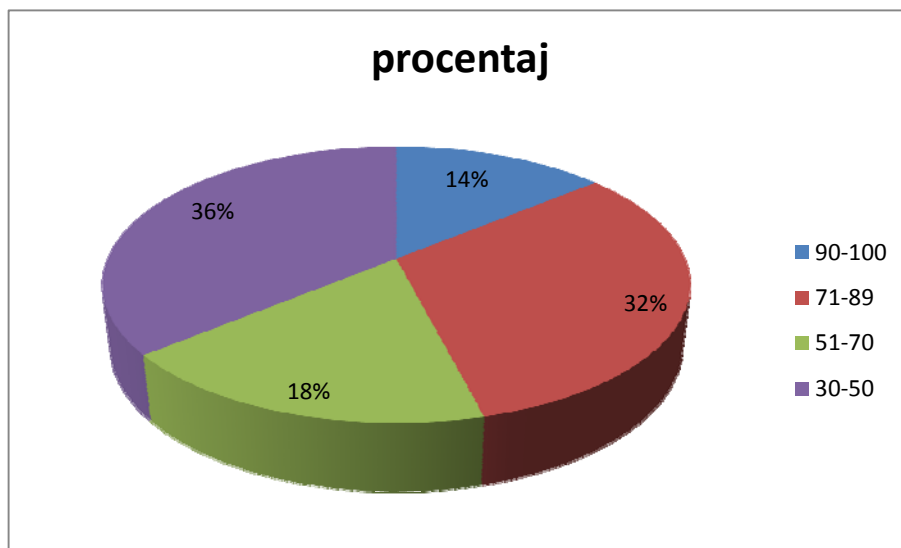
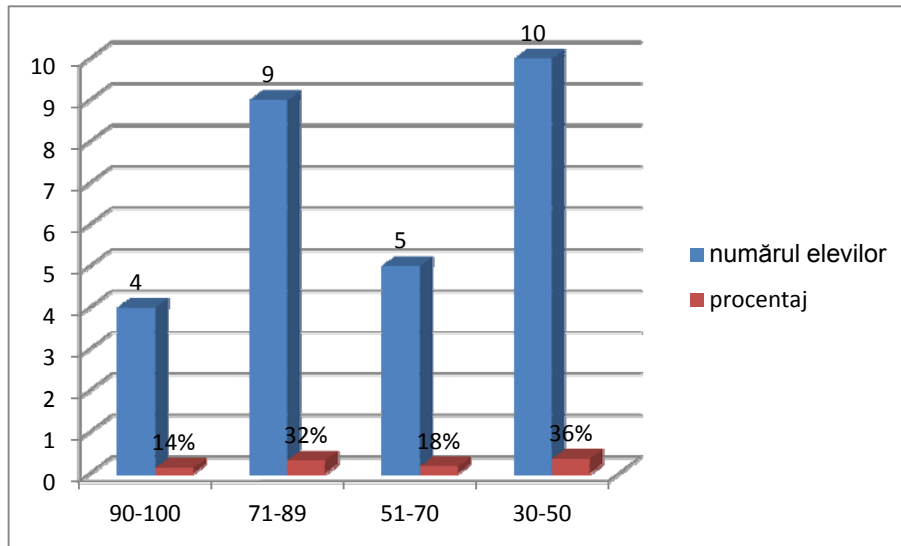
Tabel analitic cu rezultatele obținute în urma aplicării testului inițial la lotul de control

Inițiale preșcolari	Proba 1	Proba 2	Proba 3	Oficiu	Punctaj total
TIA	5	13	4	10	32
TGA	6	10	6	10	32
ASR	8	12	3	10	33
SD	7	12	6	10	35
PMC	5	16	9	10	40
SS	20	13	7	10	40
ADC	7	15	11	10	43
PA	7	12	15	10	44
BIS	12	17	9	10	48
EFA	14	15	10	10	49
TD	15	20	10	10	55
CRV	16	25	14	10	61
CCA	13	22	18	10	63
SJ	19	25	13	10	67
DN	24	22	14	10	70
RDM	17	27	18	10	72
RCR	20	25	18	10	73
RBT	22	23	20	10	75
UE	25	25	18	10	78
PM	22	26	21	10	79
CCM	25	30	20	10	85
DE	26	28	22	10	86
BMA	22	30	25	10	87
MVB	24	30	23	10	87
BAM	27	30	23	10	90
PC	26	28	26	10	90
AD	25	30	27	10	92
DP	27	30	28	10	95

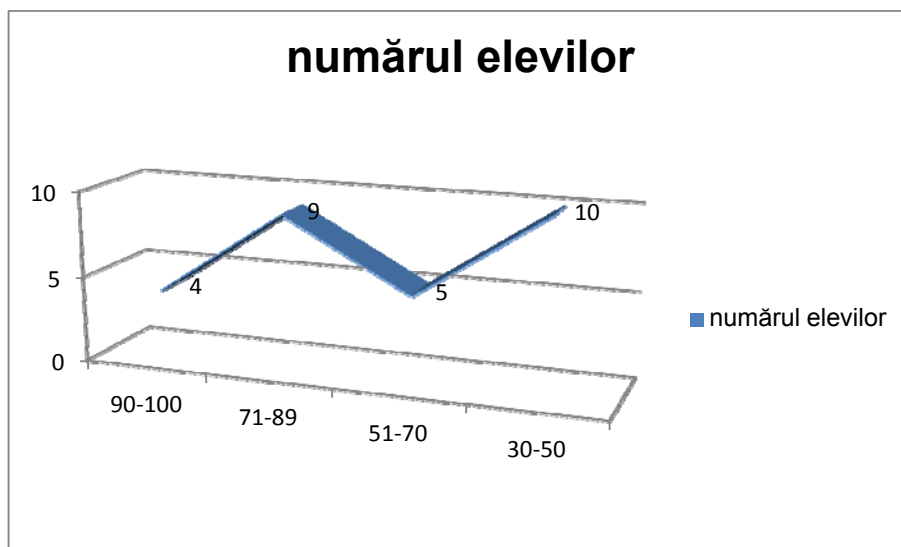
Tabel analitic cu rezultatele testului inițial pe eșantionul de control.

PUNCTAJ	NUMĂRUL DE ELEVI	PROCENAJ
90-100	4	14%
71-89	9	32%
51-70	5	18%
30-50	10	36%

Procentul realizat pe punctaje la testul inițial pe eșantionul de control .

Frecvența rezultatelor testului inițial pe eșantionul de control

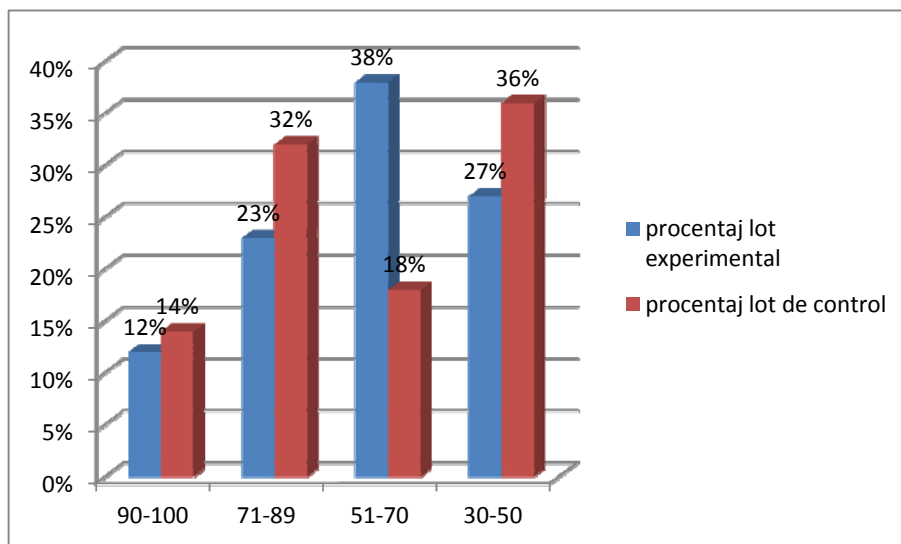
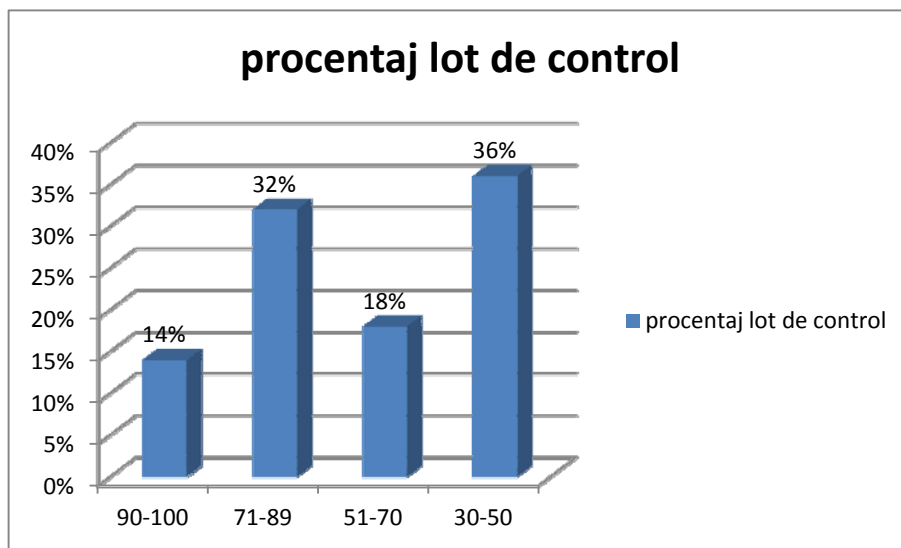
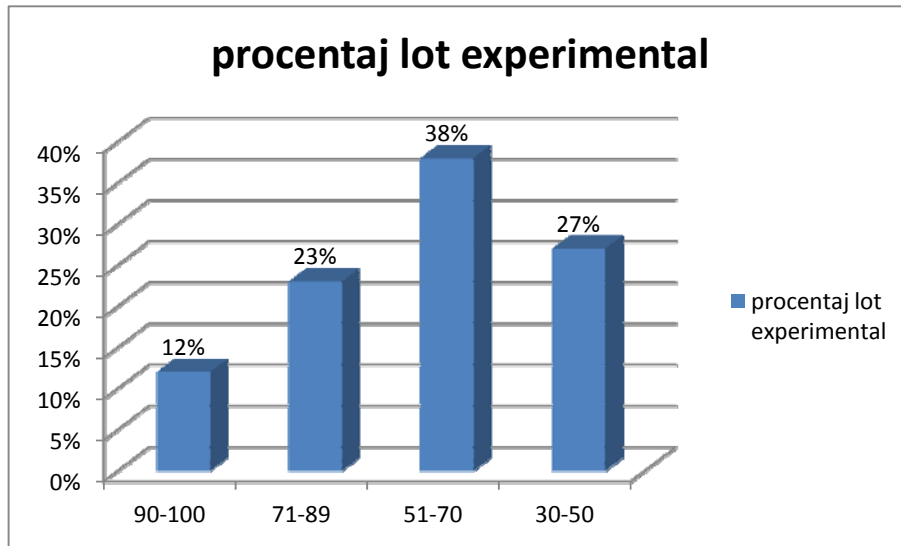

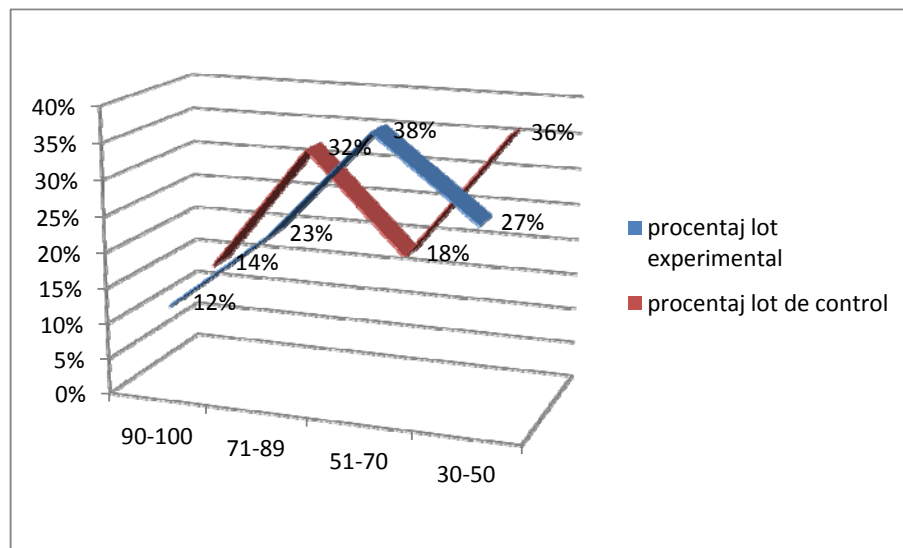
Analizând rezultatele înregistrate în tabele s-a constatat că la debutul școlarității 14% din elevii din clasei pregătitoare B (lotul de control) pot comunica cu ușurință pe diverse teme, 32% înțeleg mesajul unui text audiat, reușesc să alcătuiască enunțuri scurte pe o temă dată, 18% înțeleg mesajul textului propus și răspund cu ușurință la întrebări, reușind să rezolve sarcinile de la proba I și proba III cu ajutor, 36% comunică cu greutate pentru că fie provin din familii dezorganizate, iar interesul pentru educație este scăzut, fie limba lor maternă este limba romani.

Comparând rezultatele celor două eșantioane la testul inițial, situația se prezintă astfel:

PUNCTAJ	90-100	71-89	51-70	30-50
LOT				
I.1	3	6	10	7
II.1	4	9	5	10

Grafice cu procentul de realizare a punctajelor celor două loturi

Din analiza comparativă a rezultatelor obținute de cele două eșantioane la testul inițial s-a constatat că rezultatele pe clase sunt apropiate. Din punct de vedere a rezultatelor pe punctaje, s-a constatat că eșantionul experimental a obținut un procentaj mai mare la punctaje între 51-70 (10 elevi) față de eșantionul de control (5 elevi); la punctaje între 90-100 eșantioanele au obținut rezultate apropiate (3 elevi lotul experimental și 4 elevi lotul de control); la punctaje între 71-89 eșantionul experimental a obținut un procentaj mai mic (6 elevi), iar eșantionul de control a obținut un procentaj mai mare (9 elevi); diferență între loturi s-a înregistrat și la punctaje între 30-50 (7 elevi lotul experimental și 10 lotul de control).

III.6 ETAPA FORMATIVĂ

Primul pas în reorganizarea instruirii l-a constituit aplicarea unor metode active, folosirea unor exerciții-joc și jocuri de îmbogățirea vocabularului, precum și organizarea unor drumeții în parcul orașului, la pădure, pentru a observa peisajele, a schimbărilor care au loc în natură în fiecare anotimp. La eșantionul experimental, pe tot parcursul acestei etape, am avut în vedere utilizarea metodelor și tehnicilor de stimulare a creativității și promovarea învățării interactive. La eșantionul de control maniera de lucru a fost una obișnuită, neinfluențată de variabila independentă, manipulată la eșantionul experimental.

Planificarea activităților

Săptămâna didactică	Conținuturi
1.	Vara cea luminoasă
2.	A venit pe dealuri toamna
3.	Toamna în pădure
4.	La revedere, păsări călătoare!
5.	Toamna mândră, darnică...
6.	Toamna în orașul meu
7.	A sosit iarna
8.	La derdeluș
9.	Iarna pe strada mea
10.	Sărbătorile de iarnă /Cum împodobim bradul și casa
11.	Globuri-“insușiri”-concurs
12.	Jocul copiilor iarna
13.	Vine, vine primăvara!
14.	Vestitorii primăverii
15.	Daruri pentru mama
16.	Sărbătorile pascale
17.	Ziua Internațională a Pădurii
18.	Jucăriile și copilăria

În **prima săptămână didactică** în care tema propusă a fost *Vara cea luminoasă* elevii au manifestat entuziasm, participând la toate activitățile de învățare propuse. După ce am avut o discuție generalizatoare despre anotimpul vara, le-am prezentat următorul text lacunar oral, urmând ca ei să completeze cuvintele lipsă cu ceea ce li s-a părut că se potrivește experienței trăite (personal) în decursul verii care tocmai s-a încheiat:

Deși e dimineată, soarele **arde** sus pe cer, așa cum nu a mai făcut-o de multă vreme. Se anunță o zi **fierbinte**. După cum a început această zi, ar putea fi cea mai **călduroasă** și mai **nemiloasă** zi din această vară. Cerul **albastru** ca de obicei, pare a fi decolorat de ascuțișul razelor trimise de soare. Niciun nor, oricât de **mic**, nu se încumetă să dea ochii cu soarele care dogorește nepăsător.

La fel de **speriat** este și vântul. Încearcă din când în când să adie **ușor**, dar nu are puterea să se lupte cu soarele **atotputernic**. Atunci când își face simțită prezența, răsuflarea sa este foarte **fierbinte**, asemenea respirației unui balaur, care scuipe flăcări pe nări.

La sol situația este și mai dramatică. Iarba este mai **uscată** ca niciodată și **îngălbenită** fără vreme. Acolo unde copacii nu fac umbră, pământul este **pârjolit** ca după un incendiu devastator. Dar poate cel mai mult suferă copacii. Seceta foarte **mare** le-a uscat până și voința de a rămâne **verzi**.

Acesta este doar începutul celei mai **călduroase** perioade a anului, luna iulie, luna lui cuptor. Dintr-un prieten al naturii, care aducea până mai ieri veselie și bucurie împrejur, acum, soarele se transformă într-un veritabil **dușman** al acesteia.

În a **doua săptămână didactică** în cadrul temei *A venit pe dealuri toamna*, le-am prezentat poezia *Toamna* de O. Goga, în care autorul își exprimă sentimentul de tristețe provocat de schimbările ce se petrec în natură în anotimpul toamna. După ce le-am recitat poezia, i-am întrebat pe copii ce au simțit în momentul când au ascultat poezia. Au răspuns că le pare rău că natura nu mai este la fel de veselă ca vara, că le este milă de păsările care suferă de frig, că plantele nu se mai mândresc cu veșmântul lor verde. Fiind întrebați cum era poetul, ei au răspuns că era trist.

În continuare le-am propus să analizăm mijloacele folosite de poet pentru a ne face să simțim și noi sentimentul tristeții care l-a stăpânit în momentul în care a scris poezia, „*să vedem*” și „*să auzim*” și noi ceea ce el a văzut și a auzit.

În prima strofă apare tabloul grădinii „*împodobite*”, cum spune poetul, de un „*văl de brumă argintie*”. Prin această metaforă poetul creează imaginea generală a culorii ce predomină în zilele acestui anotimp. Florile ca și toate plantele, capătă o strălucire de argint, tristă însă, pentru

că bruma a ofilit culorile pline de viață din timpul verii, când totul era luminat de razele mângâietoare ale soarelui.

În strofa a doua este zugrăvit același peisaj apăsător. Astfel, dumbrava se află sub povara norilor „suri”, care în mișcarea lor greoaie „își poartă plumbul”. Am explicat epitetul „suri” și metafora „plumbul”, arătând că norii încărcăți cu picături mari de apă amenință parcă săse scutute peste dumbravă, peste câmp. De asemenea copiii au remarcat că „porumbul tremură” și „puiul de ciocârlie plânge”, asemeni oamenilor, în versurile:

„Cu podoaba zdrențuită
Tremură pe câmp porumbul.”

„Plânge-un pui de ciocârlie
Sus pe cumpăna fântânii.”

Analizând a treia strofă i-am întrebat pe elevi ce cred ei că îl mai întristează pe poet. Ei au găsit ușor răspunsul și au arătat că vântul de la miazănoapte, care vine “fără milă”, provoacă stricăciuni în grădinile oamenilor: „De pe vârful șurii noastre/ smulge-n zbor câte-o sindrilă”.

Le-am explicat copiilor că așa cum „în pictură se folosesc acuarelele, uleiul etc.” în poezie se „pictează prin cuvinte”² Le-am cerut apoi să spună care ar fi culorile pe care le-ar folosi dacă ar trebui să picteze un tablou din poezia „Toamna”.(gri, cenușiu, plumburiu)

În a treia săptămână didactică tema propusă a fost *Toamna în pădure*.

Am lucrat frontal cu întreaga clasă de elevi fixându-se cunoștințele referitoare la anotimpul toamna. Acest moment s-a realizat pe baza unei convorbiri scoțându-se în evidență caracteristicile anotimpului și pregătirile ce se fac pentru anotimpul iarna. Planul de întrebări a fost următorul:

1. În ce anotimp suntem?
2. De ce e toamnă?
3. Cum este toamna?
4. Ce se întâmplă pe ogoare?
5. Dar în livezi?
6. Ce fac părinții noștri în grădinile de zarzavat?
7. Cum se pregătesc mămicile pentru anotimpul iarna?
9. Ce se întâmplă cu păsările călătoare ?
10. Dar cu animalele din pădure?
11. Cum este pădurea în anotimpul toamna?
12. Știți voi ce se întâmplă cu cele mai mici vietăți(furnica, greierașul, ariciul) ?

² Șerdean, Ioan, *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*, Ed. CORINT, București, 2005,p. 45

Plecând de la această convorbire și de la motivația de a ajuta și noi cele mai mici vietăți să se pregătească pentru iarnă, am plecat în drumeție la pădure. Aici am agățat în copaci căsuțele făcute de părinți pentru păsărele.

Prezint mai jos câteva dintre observațiile făcute de elevi după drumeția la pădure:

“Cât de frumoasă este toamna atunci când soarele strălucește afară! După ce zilele trecute am avut parte de ploaie și de frig, astăzi soarele ne-a îndemnat să mai ieșim pe-afară. Răcoarea ne-a amintit imediat că suntem la mijlocul lui octombrie.” (observă CAM și SAA)

“Un copac falnic, prin coroana cărui se strecoară razele firave ale soarelui, care nu mai are deloc puterea de-astă vară...” (observă BMO)

„Îmi doresc să fiu asemeni lui: puternic, neclintit de vânturi și de tot ceea ce este în jur.” (observă TLC)

„Printre frunze și vreascuri, stejarii și-au semănat ghindele...” (observă NA)

„Mi-am făcut covor moale din frunzele toamnei” (observă HCM)

„Pădurea are culoarea verde-roșiatică.” (observă MSB)

A patra săptămână didactică a avut ca temă *La revedere, păsări călătoare!*

Copiii au fost repartizați în patru grupe, după culoarea bulinei pe care au ales-o (galben-rezumatorii, verde-întrebătorii, roșu-clarificatorii, albastru-prezicătorii). Cei care aveau bulina de aceeași culoare s-au așezat la masa care avea bulina reprezentativă.

Pe baza unor discuții libere s-au reamintit caracteristicile toamnei și ce se întâmplă cu păsările în acest anotimp. Captarea atenției s-a realizat prin venirea în vizită a unei prepelițe ce are o scrisoare pentru copii. Au urmat câteva discuții despre această pasăre și le-am prezentat copiilor conținutul scrisorii.

DRAGI COPII AI CLASEI PREGĂTITOARE,

V-am scris această scrisoare pentru a vă spune povestea mea tristă. Eu nu pot vorbi graiul vostru, dar i-am adus doamnei voastre învățătoare o carte cu povestea mea și a puilor mei, dar și imagini ca să înțelegeți mai bine, iar dumneaei vă va citi despre întâmplarea mea tristă și, poate voi o să mă puteți ajuta să nu mă simt vinovată pentru fapta mea. Alături de carte și imagini v-am pregătit și alte surprize de care să vă folosiți în activitatea voastră.

La sfârșitul activității, dacă răspundeți corect și respectați toate sarcinile veți avea parte de o surpriză!

Cu drag, prepelița!

Conținutul poveștii a fost prezentat expresiv, folosind mimica și gestică corespunzătoare. Conținutul poveștii a fost expus urmărindu-se succesiunea evenimentelor.

Pe parcursul citirii am explicat cuvintele noi prin sinonimie (prepeleț, lăstar, cofeturi, miriște, lulea, hereți, amurg, pârlouge, crâmpeie, vedenii, carâmb).

Am analizat împreună cu ei imaginile și am scos în evidență aspectele educative ale poveștii.

Explicarea regulilor de desfășurare a activității pe grupe:

Grupa1- rezumatorii: au povestit pe scurt continutul poveștii în mod clar și concis (au fost ajutați de imaginile sugestive prezentate în timpul lecturii).

Grupa2-întrebătorii: au formulat întrebări despre conținutul textului citit, pe care le-au adresat colegilor. Au analizat răspunsurile primite, le-au completat unde a fost cazul.

Întrebări:

Cine și-a făcut cuib în miriște?

Câți pui a scos prepeleț?

Cine l-a prins pe puiul cel mare sub căciulă?

Când îi învață să zboare prepeleț?

Cum îl cheamă pe câinele vânătorului?

Grupa 3-clarificatorii: au explicat cuvintele și expresiile noi din text, clarificând situația puiului nescultător, judecându-i faptele și pedepsindu-l; comportamentul puiului mare al prepeleț; comportamentul vânătorului și al câinelui său, Nero;

Grupa4 –prezicătorii: au găsit un alt final textului prezentat.(poate unul mai fericit pentru puiul cel mare).

După explicarea regulilor s-a trecut la rezolvarea sarcinilor fiecărui grup.

La final, copiii au fost recompensați pentru buna desfășurare a activității cu un ecuson specific- imaginea prepeleții.

În a cincea săptămână didactică tema propusă a fost *Toamna mândră, darnică...*

Activitatea a început cu discuții libere prin care s-au reamintit caracteristicile toamnei și ce se întâmplă cu natura în acest anotimp, ce fac oamenii, cum se pregătesc ei pentru iarnă.

În continuarea activității copiii au fost împărțiți în echipa legumelor și echipa fructelor (ecusoane), iar în fața celor două echipe sunt așezate două măsuțe. Pe prima măsuță a fost așezat un coșuleț cu fructe, iar pe a doua un coșuleț legume de toamnă. Fiecare copil a ales un fruct sau o legumă a denumit-o, precizând că rostirea denumirii reprezintă un **cuvânt**. A precizat **sunetul** cu care începe cuvântul și a despărțit cuvântul în **silabe** prin bătăi de palme sau palparea bărbiei pentru fiecare silabă, precizând și numărul silabelor. Copiii au alcătuit **propoziții** cu acel cuvânt. Apoi au fost solicitați să descrie fructul sau leguma aleasă și să motiveze alegerea făcută.

Complicarea jocului: Pe rând, câte un copil de la fiecare echipă a ales un fruct sau legumă, pe care a denumit-o și a numit un coleg din echipa cealaltă să găsească pluralul. Împreună cu echipa vor formula propoziții pentru ambele variante-singular și plural.

După fiecare răspuns corect fiecare echipă a primit buline rosii pe panoul cu evidența

Atingerea performanței s-a realizat prin intermediul unei fișe de lucru. Fișa a fost intuită de către întreaga clasă de copii și au fost explicate toate sarcinile de lucru: recunoașterea imaginilor reprezentate în fișă, denumirea lor, colorarea corespunzătoare a fiecărei imagini, despărțirea cuvântului în silabe, reprezentarea grafică prin liniuțe a numărului de silabe trasate în eticheta de sub fiecare cuvânt în parte.

În cadrul acestei activități elevii au exersat comunicarea orală, dar au și descoperit legumele și fructele de toamnă, adică au înțeles ce înseamnă bogăția toamnei.

În a șasea săptămână didactică, valorificând imaginile artistice întâlnite în textele propuse și adăugând impresiile contemplării directe a frumuseții peisajului naturii, elevii au fost puși în situația de a crea contexte în care să apară expresiile artistice întâlnite, dar să și creeze altele noi. Exemplele multor copii dovedesc faptul că au reușit să creeze propoziții orale coerente, respectând tema dată, formându-și și dezvoltându-și un vocabular bogat și nuanțat. Voi prezenta în continuare un de text compus oral de elevi în urma observațiilor făcute în natură, pe baza unor întrebări ajutătoare:

Toamna în orașul meu

Septembrie... ce repede a trecut vara! Vremea este încă frumoasă, dar soarele, este acum mai palid și mi se pare că stă mai puțin acolo sus pe cer. Ieri dimineață m-a trezit larva păsărelelor. Am ieșit în curte și am văzut o mulțime de rândunele pe sârmele din fața porții. Am înțeles imediat... aveau ședință, își făceau planurile de plecare. M-am întristat. Văzusem acolo, sub streșina casei, cum crescuseră și cum au pornit la primul zbor.

Forfotă peste tot. Oamenii se pregătesc să culegă roadele câmpului. Ei culeg porumbul, scot cartofii și strâng zarzavaturile, pe care gospodinele le pregătesc pentru iarnă.

Merg în grădină și ce văd? Pomii au hăinuțe noi colorate în galben și roșu. În livadă merele roșii ca focul, gutuile cu puful galben, perele mari și zemoase mă îmbie.

Deodată vântul s-a trezit din cucușul său. A dormit destul și mi se pare acum puternic și rece. Norii vineți au pus stăpânire pe cer și stropi reci de ploaie s-au repezit spre pământ. Am alerget în casă și, trist, priveam pomii și florile din grădină. Dar ploaia a stat, vântul s-a potolit și soarele a zâmbit din nou.

Toamna aduce cu ea bogăția hambarelor și a cămărilor, dar și clinchetul voios al clopoțelului.

A șaptea săptămână didactică a avut ca temă *A sosit iarna*.

Înainte de sosirea elevilor, am așezat la colțul știință o machetă ce reprezenta: un copac, ale cărui ramuri „goale” erau îmbrăcate cu zăpadă (fulgi albi din hârtie, lipiți pe ramuri), o căsuță din carton, la fereastra căreia, doi copii priveau cum: „vântul fără milă” a smuls cuibul unei vrăbiuțe; „de vifornița păgână”, pe pământ stau aruncate crengi, frunze, ce „din copaci s-au desfăcut”, iar la colțul ferestrei, un pui de vrabie „ciufulit de vânt”, își căuta adăpost. Am expus tablouri ce reprezentau: Zâna Iarna și aspecte specifice anotimpului.

M-au surprins reacțiile și discuțiile dintre copii pe marginea celor observate de ei în clasă.

Astfel, am adresat câteva întrebări generale copiilor:

„În ce anotimp suntem?”, „Când a început iarna?”, „În ce lună începe iarna?”, „Ce se întâmplă iarna în natură?” Pentru a afla răspunsurile la aceste întrebări i-am invitat pe elevi în curtea școlii și am observat caracteristicile acestui anotimp.

În continuare poezia *Baba Iarna intră-n sat* de Otilia Cazimir a fost prezentată copiilor cu ajutorul videoproietorului.

Textul a fost recitat model, a fost clarificat tot ce era nelămurit, au fost selectate expresii frumoase, urmând a fi folosite într-o compunere despre iarnă și au avut ca sarcină de lucru realizarea unui desen inspirat din versurile acestei poezii.

Tema din **a opta săptămână didactică** a fost *La derdeluș*.

Am făcut captarea atenției cu ajutorul unor ghicitori despre anotimpul iarna și jocurile copiilor în acest anotimp :

“A venit baba din munți
Peste râuri făcând punți
Și a prins spunând povești
Flori de gheață la ferești.”

(iarna)

“Când nu e zăpadă
Doarme în ogradă,
Dar când ninge-afară
Cu copiii zboară.”

(sania)

“Moale, albă și pufoasă
Pentru câmp e haină groasă.”

(zăpada)

I-am îndemnat pe copii să-și amintească cum a fost la derdeluș.

«Ce vă amintiți ? ».

Am lăsat copiilor libertatea de a-și aminti elementele din natură (pomi, case, copii, oameni de zăpadă, derdelușul).

După această enumerare liberă s-a trecut la intuirea dirijată- la analiză și descriere.

S-a orientat atenția copiilor asupra aspectelor principale folosind întrebări ce vizează elementele din prim plan, planul secundar, elemente din partea de sus, de jos, din stanga și din dreapta.

- Ce anotimp este ?
- După ce v-ați dat voi seama ce anotimp este?
- Ce fac copiii afară ?
- Cum sunt copacii ?
- Cu ce sunt îmbrăcați copiii?
- De ce s-a urcat pe scară copilul ?
- Câți copii fac bulgări de zăpadă ?

Se fixează locul acțiunii, timpul și personajele.

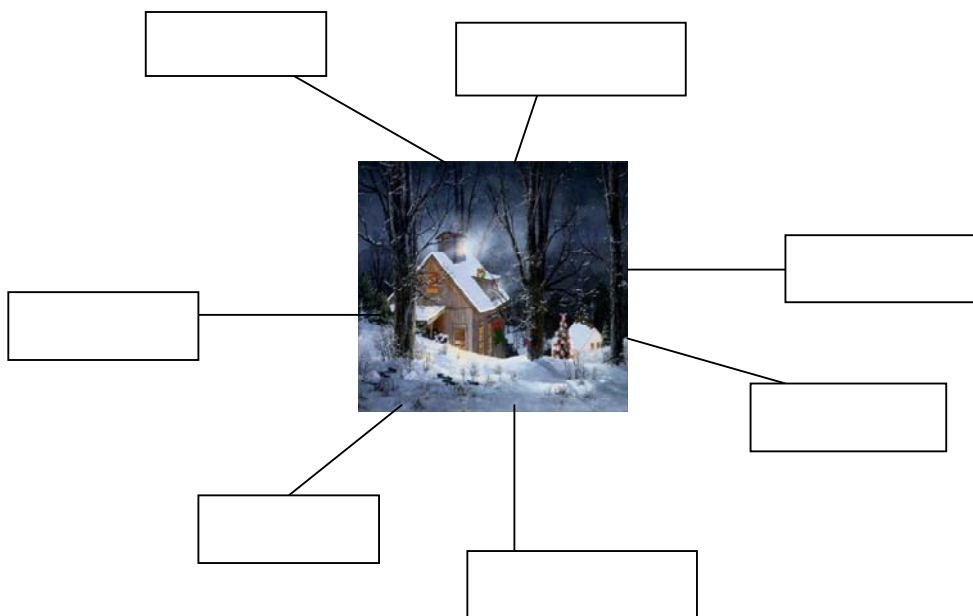
După sinteza parțială se face sinteza finală printr-o scurtă povestire :

E iarna. Timpul este frumos. Totul în jur este acoperit de zăpadă. La marginea orașului copiii au ieșit la joacă. Unii fac oameni de zăpadă, alții aruncă cu bulgări de zăpadă, iar unii se dau cu sania pe derdeluș. Un copil montează căsuțe pentru păsări. Toată lumea este fericită iar în oraș răsună glasul gingas al copiilor.

A noua săptămână didactică a avut ca temă *Iarna pe strada mea.*

Pentru captarea atenției, am utilizat metoda Brainstorming, punându-le următoarea întrebare:

La ce vă gândiți când auziți cuvântul *iarna*?

Am invitat copiii să urmărească un material în Power Point despre George Coșbuc, precum și imagini din care reies versurile poeziei *Iarna pe uliță*. Am realizat citirea model a poeziei. În acest timp elevii au reținut din poezie cuvintele necunoscute, pe care le-am explicat și le-au integrat în enunțuri noi.

S-au purtat discuții privind înțelegerea textului, cum ar fi :

- În ce anotimp se petrece întâmplarea ?
- Care sunt personajele poeziei?
- Cine este autorul poeziei?
- Cine a fost George Cosbuc?

Joc didactic : „Întreabă și ți se va răspunde”

Liderul fiecărei echipe a desemnat un coleg care a formulat întrebări referitoare la conținutul textului. El și-a ales un coleg din cealaltă echipă care a răspuns la întrebare. A câștigat echipa care a avut cele mai multe răspunsuri corecte.

În continuare cele două echipe au rezolvat următoarele cerințe:

Descrieți tabloul de iarnă observând ce se întâmplă acum afară:

Câte-un fulg

Norii

În curtea școlii

Vântul

Vuietul

Copiii

Completați cuvintele subliniate cu altele care au același înțeles:

Norii s-au răzbunat spre apus.

De pe drum vine un vuiet năvalnic.

Copiii coboară cu sania de pe coastă.

A zecea săptămână didactică a avut ca temă *Sărbătorile de iarnă/ Cum împodobim bradul și casa*.

Le-am captat atenția printr-o ghicitoare:

„Sus pe coama munților,

Munților, cărunților,

Stă voinicul cel țepos,

Veșnic verde și frumos.”

S-a purtat o discuție cu copiii despre brad și atmosfera de sărbătoare pe care o creează în jurul său. Le-am spus apoi că povestea pe care urmează să le-o spun, poate fi povestea oricărui brăduț pe care îl poate avea orice copil în casă de sărbători; ce s-a întâmplat cu acest brăduț, de unde a plecat și unde a ajuns, veți auzi dacă mă veți asculta cu atenție. Povestea se numește „Povestea pomului de iarnă”. Au fost atenționați că trebuie să asculte cu atenție pentru a ști să povestească părinților și prietenilor, și să tragă concluzii din cele petrecute. Am prezentat personajele și cadrul în care se va expune textul prelucrat al poveștii, după care am trecut la redarea propriu-zisă, respectând succesiunea momentelor ei principale.

1. La umbra brazilor bătrâni și înalți, cresc într-o zi un brăduț.
2. Brăduț urcă coasta vrând să ajungă cât mai sus la stele și luceferii de pe cer.
3. Într-o zi, un iepuraș care fugea de vânători se ascunse în ramurile lui cele mai de jos și stătu cu el o vreme până când i se făcu foame și plecă.
4. Nu după multă vreme apăr și o veveriță rătăcită care schimbă cu el câteva vorbe și apoi plecă.
5. Moș Crăciun care venea în zbor din slava cerului, îl ia pe Brăduț pe umeri și îl coboară pe pământ.
6. Brăduț ajunge brad de Crăciun încărcat cu daruri și beculețe, înconjurat de copii silitori și ascultători.

Am povestit în mod expresiv, nuanțat, folosind un ton și o mimică adecvată. În scopul fixării momentelor principale am prezentat pe rând copiilor ilustrațiile reprezentând principalele momente.

În timpul povestirii am pus accent pe cunoașterea mediului în care crește bradul și pe semnificația pe care o are acesta de sărbătorile de iarnă, el fiind o răsplată a lui Moș Crăciun pentru copiii ascultători și harnici.

În continuarea activității am purtat discuții libere, în care copiii au descris cum împodobesc bradul în casele lor.

A unsprezecea săptămână didactică a avut tema *Globuri–“ însușiri*

Activitatea a debutat cu o scurtă conversație despre sărbătoarea Crăciunului, sărbătoarea bucuriei, sărbătoarea când noi toți trebuie să fim mai buni. Apoi a apărut păpușa „Fetița cu chibrituri” care este tristă că nu are hăinuțe noi, nici brăduț de Crăciun și dorește să le împărtășească copiilor povestea ei. Copiii se vor așeza pe covor și vor urmări cu atenție lectura „Fetița cu chibrituri” de H.C.Andersen. În timpul lecturii copii au observat imagini din poveste.

După lectură s-a discutat pe marginea textului.

- De ce fetița umbla pe stradă seara?
- De ce nu se grăbea să meargă acasă?

- Cum a încercat să se încălzească?
- Ce lucruri minunate a văzut în lumina flăcării chibritului?
- Ce s-a întâmplat cu fetița?
- În ce anotimp are loc întâmplarea din poveste?

Le-am propus s-o ajutăm pe fetiță de sărbători, să-i confecționăm hăinuțe și să-i pregătim pomul de iarnă. Le-am propus în continuare să-și imagineze “altfel de globulețe” care pot împodobi bradul din casa fetiței. Au fost invitați să împodobească bradul cu ceea ce și-ar dori ei să aibă în casă, fetița din poveste, de sărbători și nu numai. Astfel și-au dorit să fie *fericire bunătate, iubire, bogăție, strălucire, armonie, înțelegere, căldură*.

Copiii au fost invitați din nou să ia loc pe covor unde am încercat să fixăm conținutul poveștii și să-i schimbăm finalul trist.

Evaluarea activității s-a făcut prin a așeza în ordine imaginile din poveste.

A douăsprezecea săptămână didactică a avut ca temă *Jocurile copiilor iarna*.

Valorificând imaginile artistice întâlnite în textele propuse și cu ajutorul impresiilor trăite direct în contact cu natura, elevii au fost puși în situația de a alcătui propoziții în care să apară expresii artistice întâlnite, dar să și creeze altele noi.

Am folosit următoarele întrebări ajutătoare:

- Când se petrece acțiunea?
- Care sunt semnele că iarna a venit?
- Ce fac copiii iarna?
- Ce jocuri de iarnă cunoașteți?
- Când am plecat acasă?

În urma experiențelor trăite și răspunzând la aceste întrebări, elevii au reușit să închege următorul text:

Jocurile copiilor iarna

Iarna a venit cu multă bucurie și fericire. Copacii și casele parcă dorm sub cușmele de omăt.

Dealul, care astă vară era verde, acum este acoperit de o plapumă groasă de zăpadă numai bună pentru săniuș. Din loc în loc oamenii de zăpadă, făcuți de noi, par ca niște paznici ai acestuia.

Valuri de copii se văd pe ulița care duce spre derdeluș. Printre aceștia se află și colegul nostru, Mihai. Era atât de fericit că o să-și încerce noua sanie! Câtă bucurie! Toți urcam veseli până în vârful dealului pentru ca apoi să ne lăsăm purtați de sănii, până jos la marginea uliței.

Mihai ne propune să facem întrecere. Rând pe rând, grupuri de copii pornim din vârful dealului, entuziasmați, cu dorința de a câștiga. Jocul se animă, iar toți părem acum adevărați oameni de zăpadă.

Spre seară ne-am luat rămas bun și am pornit fericiți spre casele noastre.

Exemplele multor copii dovedesc faptul că au reușit să creeze propoziții orale corecte, respectând tema dată, formându-și și dezvoltându-și un vocabular bogat și nuanțat.

A tresprezecea săptămâna didactică a avut ca temă *Vine, vine primăvara!* .

În debutul lecției, am rugat copiii să spună tot ce le vine în minte când aud cuvântul *primăvara*. Am realizat o schemă cu ideile enumerate de copii:

- natura reînvie;
- soarele încălzește mai tare;
- zilele se măresc;
- nopțile se micșorează;
- se întorc păsările călătoare;
- cerul este mai senin;
- totul înverzește;
- păsările ciripesc;
- animalele ies din hibernare.

Utilizând metoda cubului, copiii au rezolvat următoarele sarcini de lucru:

Describe primăvara.

Compară primăvara cu anotimpul iarna.

Asociază găsește însușiri următoarelor cuvinte: iarbă, pom, floare, rândunică, soare, cer.

Analizează primăvara – găsește-i câteva însușiri.

Aplică desenează un peisaj de primăvară.

Argumentează dacă îți place mai mult primăvara sau iarna.

Voi utiliza metoda *Știu/ Vreau să știu/ Am învățat* pentru a afla mai multe lucruri despre rândunele.

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT
Rândunica este un vestitor al primăverii. Trăiește la câmpie, deal.	Câți pui poate avea o rândunică? Cu ce se hrănește ea?	Poate avea 2-4 puișori. Ea se hrănește cu viermișori. Își construiește cuibul din

Are culoarea neagră. Își face cuibul sub streșina caselor oamenilor. Se întorc numai la cuibul construit de ele.	Din ce își construiește cuibul?	pământ și paie; este un zidar priceput.
--	---------------------------------	---

În a paisprezecea săptămână didactică am discutat despre vestitorii primăverii. Activitatea a început cu o ghicitoare:

Cine aduce iar în țară

Mândre păsări călătoare,

Îmbracă grădina-n floare

Și-ncălzește vremea afară?

Copiii au găsit răspunsul la această ghicitoare și au repetat caracteristicile anotimpului primăvara.

Poezia *Vestitorii primăverii* de George Coșbuc a fost recitată model, după care au fost explicate cuvintele și expresiile necunoscute, pentru a putea fi utilizate în alcătuirea de noi propoziții. Stările sufletești ale poetului au fost analizate cu ajutorul expresiilor deosebite, pentru a putea înțelege mai bine ce mesaj a transmis George Coșbuc prin această frumoasă poezie.

Exercițiile aplicative au constat în găsirea unor cuvinte cu sens asemănător unor cuvinte date sau a cuvintelor cu înțeles opus altora, sub formă de joc.

S-au precizat regulile jocului, stabilindu-se criteriile de reușită și sistemul de evidență a rezultatelor. Am verificat gradul de înțelegere a regulilor și sarcinii jocului didactic. Am făcut precizări privind calitatea îndeplinirii sarcinii și a încadrării în timp.

La formula „*Ce spun eu și ce spui tu*”, cu ajutorul „baghetei fermecate” și a versurilor următoare „Bagheta fermecată/ Îl va atinge-ndată pe ...”, s-a dat semnalul de începere a jocului.

„Eu spun *lung*, tu spui ... (*scurt*).”

„Eu spun *moale*, tu spui ... (*tare*).”

„Eu spun *curat*, tu spui ... (*murdar*).” ș.a.

S-a citit o poezie, în care copiii au completat versul adăugând cuvinte cu sens opus celor spuse anterior:

„Muntele din depărtare/ De nu-i *mic*, e ... (*mare*);

Iar zăpada dalbă/ De nu-i *neagră*-i ... (*albă*);

Norul ce s-a dus/ De nu-i *jos*, e ... (*sus*);

Ursul greu la pas/ De nu-i slab, e ... (gras);

În funcție de răspunsurile date s-a cerut copiilor să formuleze propoziții.

La finalul activității le-am solicitat copiilor să încerce să-și imagineze primăvara așa cum a văzut-o poetul George Coșbuc, apoi să deseneze chipul primăverii.

A cincisprezecea săptămână didactică a avut ca temă *Daruri pentru mama*.

În vaza din sala de clasa, am găsit o floare frumos parfumată, lăsată de către Zâna Primăvara. Copii au fost întrebați de ce oare a lăsat zâna floarea. În urma unei conversații s-a ajuns la concluzia că pe 8 martie este Ziua Mamei, iar noi ne vom pregăti să o felicităm. Vom descoperi împreună ce anume o face fericită pe mama, vom picta și vom lipi floricele, pentru a-i oferi o felicitare.

Am continuat activitatea cu o audiție muzicală, având la bază melodia "Lori și Beti", al cărei text ne face cunoștință cu două fetițe neastâmpărate, ale căror pozne ne sunt povestite de mama lor. Copiii au participat și ei la intonarea melodiei.

S-a purtat o scurtă discuție despre anotimpul în care se sărbătorește Ziua Mamei, apoi despre ce reprezintă mama în viața lor. S-a ajuns la concluzia că "*mama este universul tuturor copiilor, ea ne învață primele jocuri, prima poveste din viața noastră și multe alte povești, iar pentru toate acestea, noi îi oferim mamei, dragostea noastră necondiționată*".

Am anunțat copiii că vom desfășura câteva activități interesante sub titlul "*Daruri pentru mama*". Cu bagheta magică trimisă în secret de către Zâna Primăverii, am format grupele de lucru și am explicat regulile jocului. Am organizat colectivul de elevi sub formă de semicerc, iar în fața lor am adus un cub decorat cu elemente specifice anotimpului primăvara, dar și cu imagini despre mama.

Elevii au fost împărțiți în trei echipe, iar fiecărei echipe i-a fost asociată culoarea și numele unei flori. A răspuns doar copilul atins cu bagheta magică de către mine.

Echipa lalelelor roz:

-au descris imaginea apărută pe cubul rostogolit;

-au comparat imaginea, asemănările și deosebirile, cu imaginea reală a mamei sau a tabloului apărut.

Echipa lalelelor rosii:

-au asociat un cuvânt cu un alt cuvânt sau cu imaginea;

-au analizat aspectul interior sau exterior al personajului descoperit.

Echipa lalelelor galbene:

-au interpretat rolul unui personaj cunoscut-mama;

-au argumentat afirmația: ”Mama mea, eu te iubesc!”

În continuare am folosit metoda *Cubul*. Am formulat următoarele sarcini:

- 1.Descrie-ți mama.
- 2.Compară-ți mama cu alte persoane.
- 3.Asociază cuvântul “mama” cu alte cuvinte.
- 4.Analizează comportamentul mamei față de tine.
- 5.Aplică informații dobândite despre mama.
- 6.Argumentează de ce îți iubești mama.

Fiecare copil a învățat cubul și a răspuns cerinței care i-a căzut.

În continuare am realizat tablouri minunate prin pictură și lipire. Acestea au fost oferite ulterior mamelor.

A **șaisprezecea săptămână didactică** a avut ca temă Sărbătorile pascale.

Activitatea a început cu prezentarea musafirului, iepurașul Bocănilă, venit la noi în vizită pentru a observa cum se desfășoară o zi din programul nostru. El a adus un cadou care conține planșele necesare memorizării poeziei „În ziua de Paști”, de E. Farago.

Activitatea a debutat printr-o mică conversație despre sărbătoarea care va urma, respectiv cea a Sf. Paști. În ziua de Paști copiii se îmbracă cu ce au ei mai frumos, ciocnesc ouă roșii și pestrițe cu părinții lor și cântă cântece despre Învierea lui Hristos. Pentru că în curând o să fie Paștele le-am propus elevilor să învățăm o poezie. Poezia se numește „În ziua de Paști” de Elena Farago. Ei au ascultat cu atenție versurile poeziei deoarece va trebui să o învețe.

Familiarizarea copiilor cu conținutul poeziei s-a făcut cu ajutorul ilustrațiilor, am explicat cuvintele necunoscute din poezie: pestrițe- care au pete de diferite culori. Am recitat poezia model, clar, corect, expresiv și am adoptat o mimică și o gestică corespunzătoare, expunerea fiind însoțită de planșe ilustrative.

ÎN ZIUA DE PAȘTI

(fragment) de Elena Farago

Toții copiii azi se îmbracă

Cu ce au ei mai frumos

Și părinții lor le cântă

Învierea lui Hristos.

Și la masă ciocnesc astăzi
 Toți copiii cei cumiți,
 Ouă roșii și peștrițe,
 Cu iubiții lor părinți.

Poezia a fost memorată pe unități logice. S-a repetat prima strofă, apoi s-a trecut la următoarea, care a fost repetată împreună cu prima, pentru fixarea în memorie a fragmentelor logice în succesiunea lor firească. Fragmentele poeziei au fost reproduse individual, în grupuri mici și frontal.

Am mai recitat încă o dată poezia concomitent cu prezentarea imaginilor.
 Am pus întrebări prin care să verific ce au reținut copiii din poezia învățată:

- Va plăcut poezia ?
- Ce anume va plăcut?
- Despre ce sărbătoare este vorba în poezie?
- Cum se îmbracă copiii în ziua de Paști?(frumos)
- Cu cine ciocnesc copiii ouă? (cu părinții)

Am împărțit copiii în două grupe: grupa iepurașilor și grupa ouălor și am jucat jocul concurs:„Cei mai buni recitatori”. A câștigat grupa care a avut cele mai puține greșeli în exprimare.

Activitatea s-a încheiat cu jocul distractiv „ Oul la concurs”.

S-au păstrat cele două echipe: echipa ouălor și echipa iepurașilor. Au stat pe scăunele alcătuind un șir și trebuia să plimbe oul de la primul copil la ultimul, ultimul copil a adus oul în coșulet. A câștigat echipa care a adus prima oul.(echipa iepurașilor).

Am apreciat individual și colectiv modul în care copiii au participat la activitate.Fiecare copil a primit de la iepurașul „Bocănilă” un ou de ciocolată drept recompensă.

A șaptesprezecea săptămână didactică a avut ca temă *Ziua Internațională a Pădurii*.

În cadrul acestei activități am folosit experiența personală a elevilor și lectura după imagini *Pădurea*. Ne-am întrebat ce s-ar întâmpla cu plantele, animalele și oamenii dacă ar dispărea pădurea. Am folosit metoda *bulgărelui de zăpadă*, pentru a răspunde la această întrebare.

1. S-au obținut mai multe informații folosind experiența personală și lectura după imagini *Pădurea*;
2. Copiii au lucrat individual 2 minute timp în care au formulat întrebări de tipul: Ce se întâmplă cu plantele dacă dispar pădurile? Dar cu animalele? De ce verile sunt foarte călduroase, iar iernile foarte friguroase? Ce se întâmplă dacă se taie copacii din pădure?

3. Au lucrat apoi în perechi discutând rezultatele la care au ajuns și au solicitat răspunsuri la problemele pe care nu le-au putut explica.

4. Copiii s-au grupat, în grupuri mai mari, extrăgând dintr-un plic (Mâna oarbă) jetoane cu: brazi, iepuri, ciuperci, veverițe și discută rezultatele la care au ajuns. Se răspunde la întrebările rămase nesoluționate.

5. Copiii s-au reunit și au analizat, trăgând concluzii în urma rezultatelor obținute, iar învățătoarea stabilește că:

Tăierea abuzivă a pădurilor are efecte negative:

- dispariția unor plante;
- dispariția unor animale;
- alunecări de teren;
- călduri mari;
- secetă
- poluare

A optsprezecea săptămână didactică a avut ca temă *Jucăriile și copilăria*

Le-am propus copiilor, așezați în semicerc, să spună tot ce le vine în minte atunci când aud cuvântul „copilărie”. Am purtat o discuție liberă despre copilărie, despre jucării, ce înseamnă ele, importanța lor, cum le păstrăm pentru că fără ele copilăria lor ar fi tristă. Am anunțat tema activității, poezia ”Sfatul jucăriilor” de Mache Iliuț

Am prezentat sub formă de surpriză un ursuleț în care se găsesc jucării de pluș. Copiii au venit pe rând au extras câte o jucărie, au recunoscut-o și au enumerat câteva elemente care l-au ajutat să recunoască jucăria respectivă.

Elevilor li s-a cerut să scrie pe fișa pe care o au pe bancă litera inițială a cuvântului care denumește jucăria respectivă. Momentul a continuat până la epuizarea jucăriilor din ursulețul de pluș.

Am prezentat poezia copiilor.

”Sfatul jucăriilor” de Mache Iliuț

Deși ora e târzie,

Uite, nicio jucărie

Nu poate dormi.

Azi sunt tare supărate

Și rămân la sfat cu toate

Până-n zori de zi.

Uite, spune-o minge mică,

Nicu m-a înțepat.

Mi-am pierdut puterea toată

Și m-am dezumflat.

Coadă mi-a tăiat c-o lamă,

Spune un cățel

Și de atunci mi-e tare teamă

Să mă joc cu el.

Și așa s-au plâns cu toate,

Jucăriile stricate.

Iar apoi când au sfârșit,

O scrisoare-au întocmit

Tuturor copiilor,

Din partea jucăriilor.

Și-n scrisoare au spus atât:

"Noi de azi am hotărât

Să fugim de-acei copii

Care strică jucării."

După citirea poeziei elevii au participat la un joc „*Adevărat sau fals*”

S-au prezentat mai multe enunțuri, iar elevii au avut sarcina de a răspunde cu adevărat sau fals:

- Jucăriile dormeau liniștite;
- Mingea era supărată;
- Scrisoarea îi era adresată ministrului;
- Jucăriile au scris o telegramă.

Elevii au răspuns la întrebări legate de conținutul poeziei. Am explicat cuvintele necunoscute, au alcătuit oral propoziții cu cuvinte date. S-a stabilit numărul de cuvinte din propoziție, de silabe din cuvânt. Elevii au găsit cuvinte cu sens opus și au determinat sensurile cuvântului “lamă”. S-au stabilit personajele principale și au făcut o scurtă caracterizare a lor.

Au memorat două strofe ale poeziei.

În continuare elevii au fost împărțiți pe trei grupe. Prima grupă a redat dialogul dintre minge și cățel. A doua grupă a prezentat modul în care își păstrează jucăriile. A treia grupă a povestit cu ajutorul imaginilor conținutul poeziei.

Apoi au răspuns la întrebări legate de ce s-ar fi întâmplat dacă jucăriile nu ar fi luat o hotărâre, dacă nu ar fi fost unite, dacă băiatul ar fi fost cuminte etc.

Prin aplicarea sistematică a metodelor și tehnicilor interactive în cadrul lecțiilor de comunicare în limba română, am sesizat ameliorări în dezvoltarea exprimării orale a elevilor, în activizarea și nuanțarea vocabularului, s-a îmbunătățit relația învățător-elev într-una modernă și democratică, elevii bucurându-se de libertate, de o comunicare bazată pe cooperare, colaborare și ajutor reciproc.

Aționând cu consecvență și dăruire, depășind momentele de ezitare și încordare, am urmărit prin studierea textelor literare propuse, prin observarea peisajelor naturale în fiecare din cele patru anotimpuri, prin exerciții de comunicare orală, formarea capacității elevilor de a comunica liber, de a înțelege, de a gusta frumusețea inestimabilă a limbajului artistic. Elevul trebuie să vibreze emoțional în contact cu textul literar și pentru aceasta învățătorul trebuie să-i dezvăluie modul deosebit de exprimare a sentimentelor, să-l ajute să înțeleagă sensul figurat al formelor de expresie, să interpreteze imaginile artistice și apoi să-l determine să utilizeze, în contexte noi, cuvintele și expresiile nou întâlnite și să creeze expresii artistice, dovedind că zestrea lor lexicală este operantă.

III.7 TESTAREA FINALĂ

Etapa evaluării finale constă în aplicarea unor teste de evaluare finală în scopul comparării rezultatelor obținute după proiectarea și desfășurarea lecțiilor cu metode active, folosirea unor exerciții-joc și jocuri de îmbogățirea a vocabularului, precum și organizarea unor drumeții în parcul orașului, la pădure, pentru a observa peisajelor, a schimbărilor care au loc în fiecare anotimp, cu rezultate de la testele inițiale.

Testul de evaluare finală și-a propus să îndeplinească obiective asemănătoare testului inițial, însă cuprinzând sarcini de mai mare dificultate. Pentru a realiza acest lucru am folosit trei probe cu itemi diferiți. Evaluarea s-a desfășurat în ultimele două săptămâni din anul școlar 2013-2014, pe grupe a câte șase elevi.

OBIECTIVE:

O1 să alcătuiască enunțuri corecte din punct de vedere gramatical, pe baza observațiilor făcute;

O5 să găsească însușiri (adjective) potrivite cuvântului respectiv;

O2 să răspundă la întrebări referitoare la text personaj, după audierea textelor propuse în anexa C;

O3 să continue textul, cu cel puțin patru enunțuri, după ascultarea textului;

O4 să folosească adecvat volumul vocii și ritmul vorbirii, dicție clară și intonație.

Proba I

I.1 Completați propozițiile cu însușiri potrivite:

A sosit primăvara cea Natura este Se aude ciripitul al păsărelelor. Pomii Surâd în soare. Adierea a primăverii a trezit la viață întreaga natură. În cer și pe pământ e pace ca și în sufletele ale oamenilor.

I.2 Completați și voi cu două însușiri:

floare – gingașă, catifelată, ...

cerul - azuriu, adânc, ...

salcâmi - înmiresmați, albi,

Codrul - adânc, bătrân, ...

Soare - incandescent, arzător, ...

lună - argintie, mistuitoare, ...

Proba II

II.1 Răspunde corect la întrebările legate de textele propuse (Anexa B)

II.2 Descrie înfățișarea unui personaj, din textul ascultat, folosind patru enunțuri.

Proba III

III.1 Găsește cuvintele cu înțeles opus/ asemănător și completează textul:

a) În cutia de pălării **vechi** sta un urs **mic** de catifea. El era **curajos** și rădea **rar**. Când era îmbrăcat cu hăinuța portocalie, părea foarte **vesel**. Avea o fire **blândă**. Se purta **frumos** cu ceilalți. Era plin de **bunătate**. Într-o zi...

b) Fetița era mică, **delicată** și drăgălașă.

Într-o noapte, pe când **stătea** frumos în pătucul ei, pe un ochi de **fereastră** a intrat o broască urâtă, mare și **umedă**. Ea a **socotit** că Degețica este **potrivită** ca **soție** pentru **fiul** ei.

A doua zi...

III.2 Continuă textul folosind patru enunțuri, găsindu-i un final potrivit.

<i>Proba</i>	<i>Descriptori de performanță</i>	<i>Punctaj acordat</i>
I	I.1. Completează propozițiile cu două însușiri potrivite	2 x 1,5 p = 3 p
	I.2. Dă exemple de două însușiri (adjective) potrivite cuvântului respectiv	2 x 1,5 p = 3 p
	I.3. Respectă timpul de lucru alocat fiecărei sarcini	3 x 1p = 3 p
	Formulează enunțuri logice	4 p
	Formulează enunțuri corecte din punct de vedere gramatical	5 p
	Adoptă în mod adecvat volumul vocii și ritmul vorbirii	2 p
	Se exprimă expresiv (dicție clară, intonație)	5 p
	Utilizează un lexic bogat, variat, concis	5 p 30 p
II	II.1. Răspunde corect la întrebări	4 x 1 p = 4 p
	II.2. Descrie înfățișarea unui personaj folosind patru enunțuri	4 x 1 p = 4 p
	II.3. Respectă timpul de lucru alocat fiecărei sarcini	3 x 1 p = 3 p
	Formulează enunțuri logice	4p
	Formulează enunțuri corecte din punct de vedere gramatical	4 p
	Adoptă în mod adecvat volumul vocii și ritmul vorbirii	2 p
	Se exprimă expresiv (dicție clară, intonație)	4 p
	Utilizează un lexic bogat, variat, concis	5 p 30 p
III	III.1. Găsește două cuvinte cu înțeles opus sau asemănător și completează textul	2x 1p=2 p
	III.2. Continuă textul folosind patru enunțuri, găsindu-i un final potrivit	4 x 2 p = 8 p
	III.3. Respectă timpul de lucru alocat fiecărei sarcini	1 p
	Formulează enunțuri logice	3 p
	Formulează enunțuri corecte din punct de vedere gramatical	4 p
	Adoptă în mod adecvat volumul vocii și ritmul vorbirii	2 p
	Se exprimă expresiv (dicție clară, intonație)	5 p
	Utilizează un lexic bogat, variat, concis	5 p 30 p
	Oficiu	10 p
	Total	100 p

III.8 INTERPRETAREA REZULTATELOR

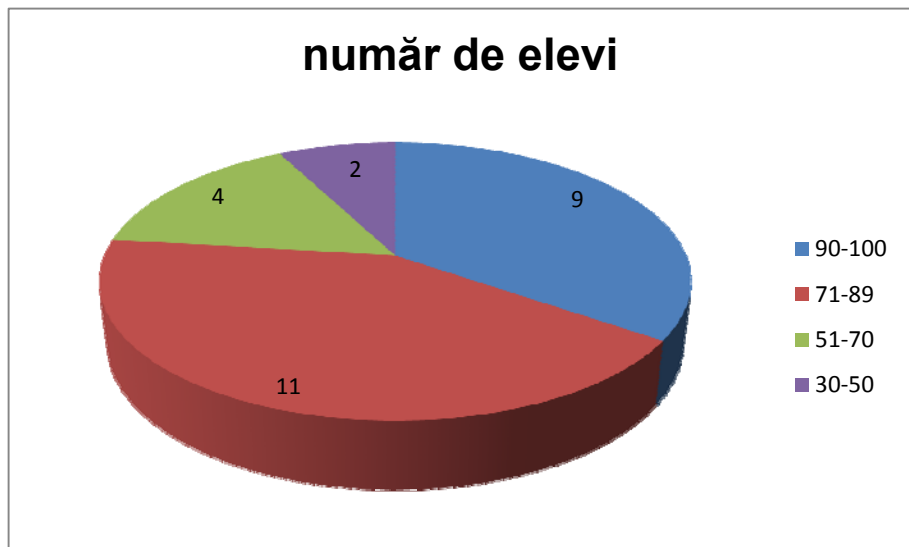
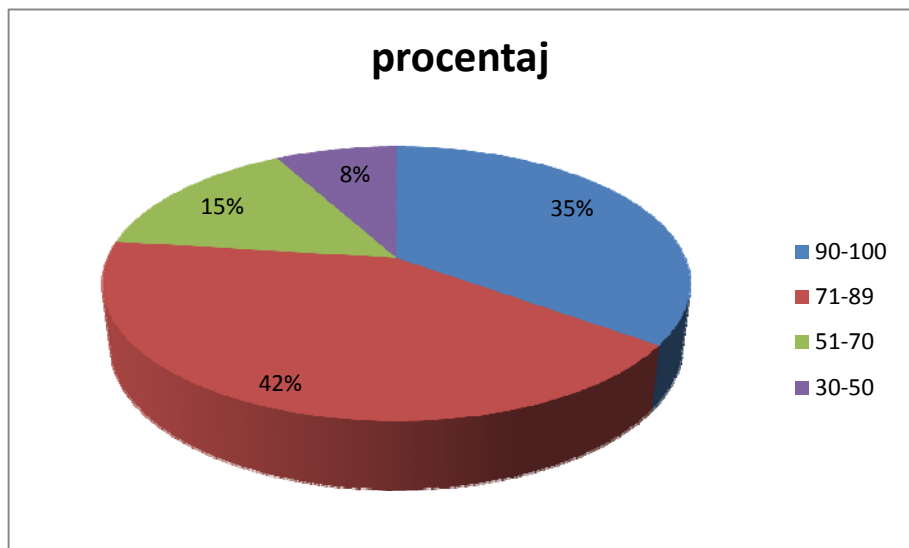
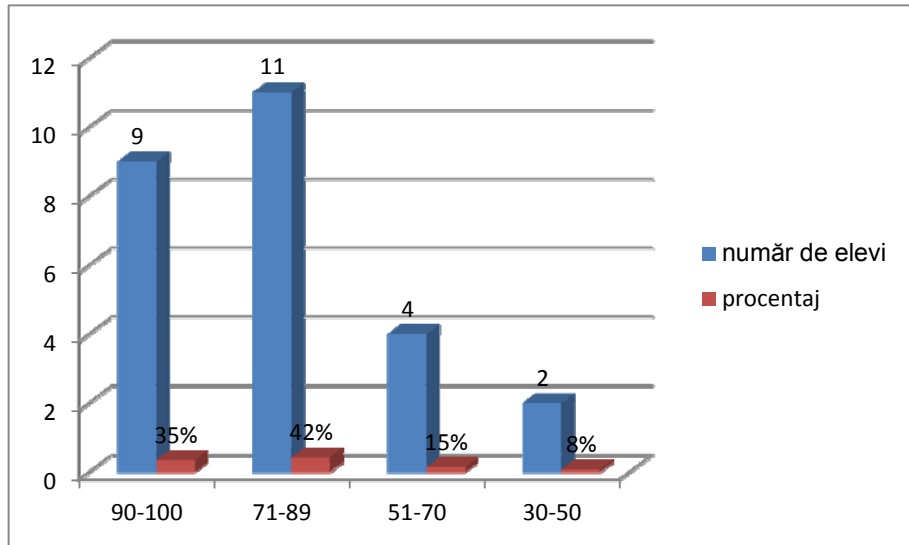
Tabel analitic cu rezultatele obținute în urma aplicării testului final la eșantionul experimental

Inițiale preșcolari	Proba 1	Proba 2	Proba 3	Oficiu	Punctaj total
RSS	10	15	17	10	47
SS	12	17	10	10	49
BBT	14	22	19	10	65
SSD	17	21	20	10	68
AS	18	22	19	10	69
MRP	19	21	19	10	69
PF	20	25	20	10	75
RAB	20	23	23	10	76
BAD	21	25	23	10	79
RFR	23	25	24	10	82
FI	23	26	25	10	84
PAG	25	27	23	10	85
IRA	24	28	23	10	85
MMM	28	27	21	10	86
NDA	25	26	26	10	87
NA	25	27	25	10	87
CAM	26	28	24	10	88
SIO	25	28	28	10	91
MSB	28	27	27	10	92
FM	28	30	27	10	95
HCM	27	30	28	10	95
BB	28	30	28	10	96
MR	29	29	28	10	97
BMO	30	30	28	10	98
SAA	30	30	28	10	98
TLC	30	30	30	10	100

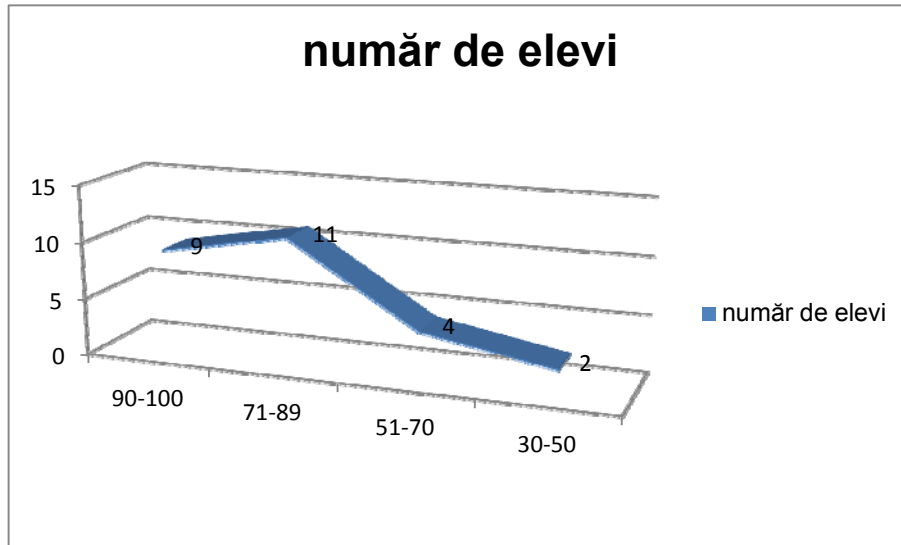
Tabel analitic cu rezultatele testului final pe eșantionul reprezentativ experimental

PUNCTAJ	NUMĂRUL ELEVILOR	PROCENTAJ
90-100	9	35%
71-89	11	42%
51-70	4	15%
30-50	2	8%

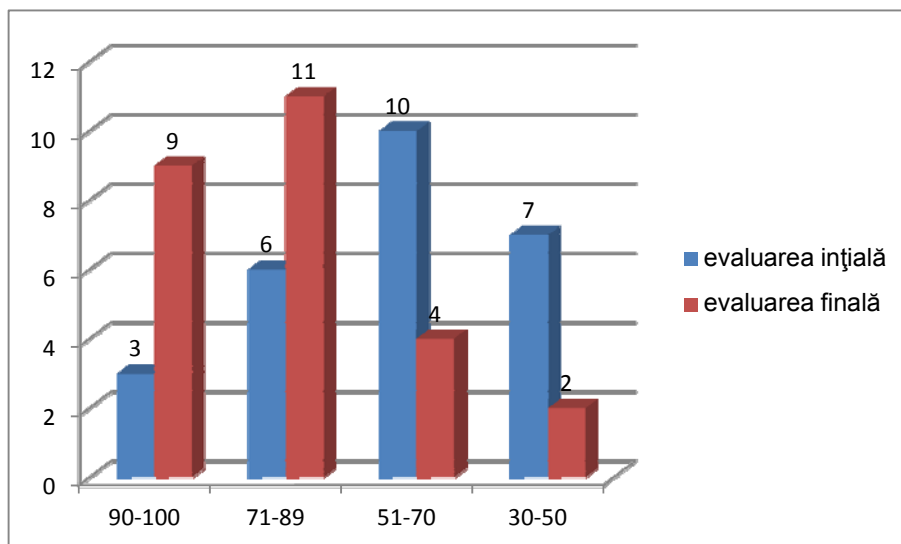
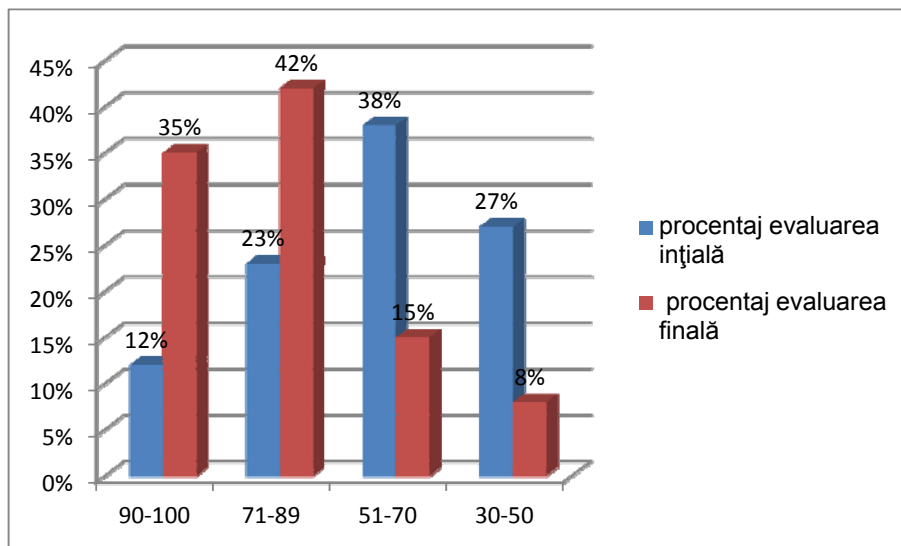
Procentul realizat pe punctaje și număr de elevi la testul final pe eșantionul experimental

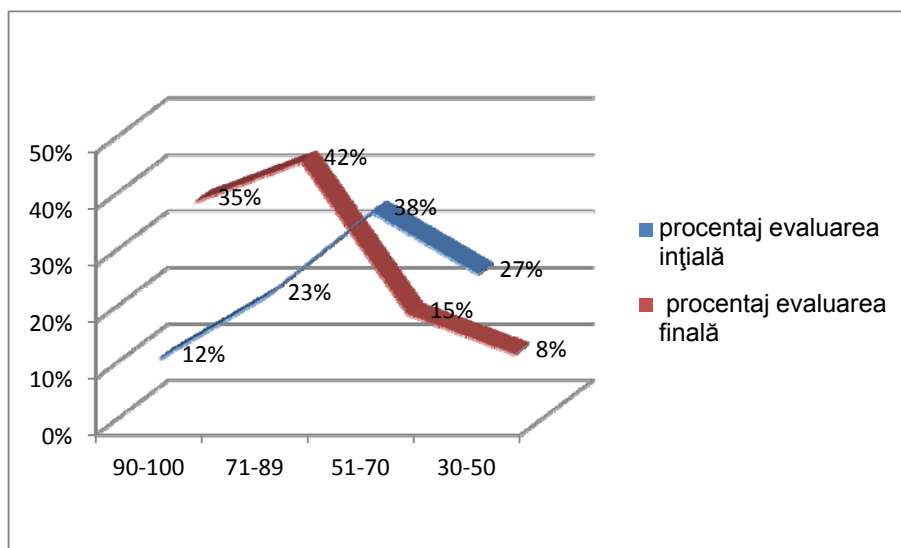
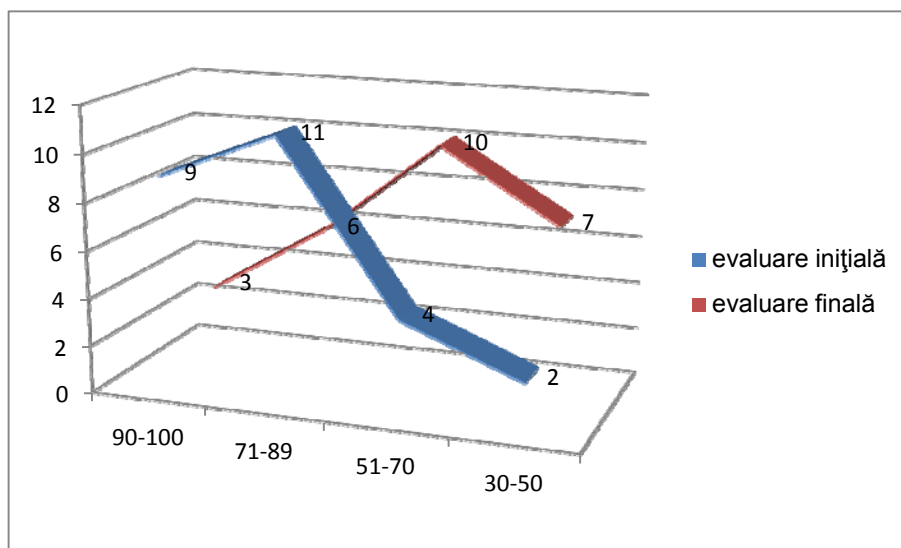

Frecvența rezultatelor la testul final pe eșantionul experimental

Rezultatele obținute la testul inițial și testul final de eșantionul experimental

Analizând rezultatele înregistrate mai sus e ușor de remarcat că numărul elevilor care au obținut punctaj între 90-100 (35%) și între 71-89 (42%) a crescut semnificativ (9 respectiv 11 elevi). De asemenea numărul elevilor cu punctaje între 30-51 (8%) și între 51-70 (15%) a scăzut. Acest lucru dovedește că elevii și-au dezvoltat capacitatea de exprimare orală. Elevii au reușit să răspundă cu ușurință cerințelor formulate în cele trei probe. Cei șase elevi care au obținut punctajele cele mai mici sunt elevi de etnie rromă, care nu înțeleg bine limba română și doi dintre ei au și unele probleme în pronunțarea corectă a sunetelor.

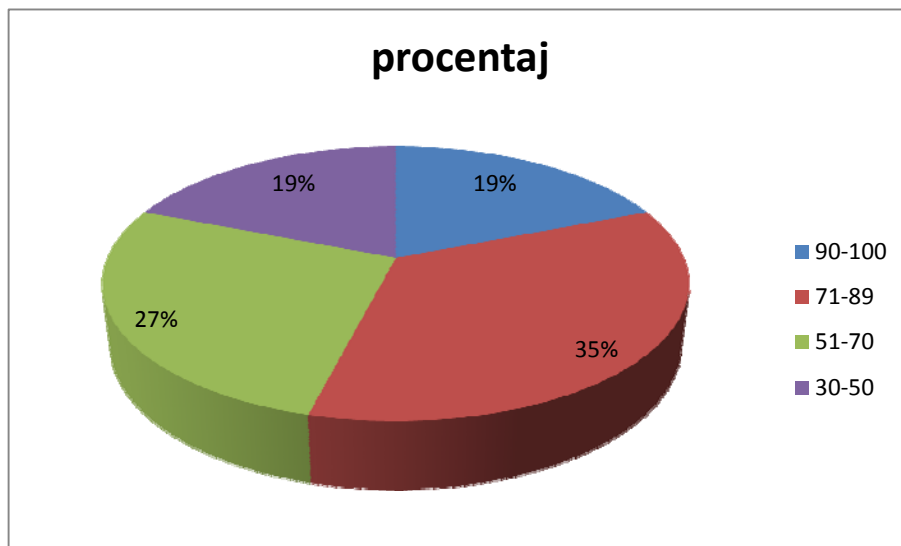
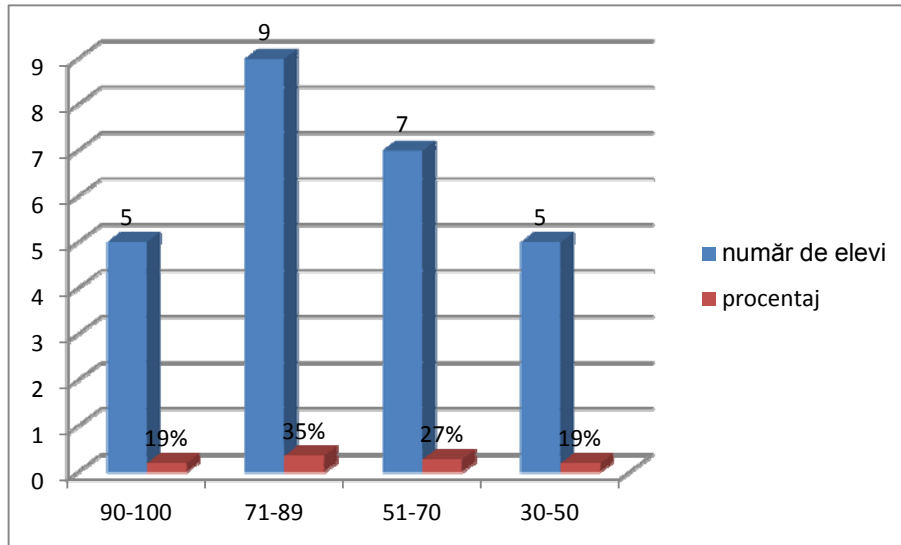
Tabel analitic cu rezultatele obținute în urma aplicării testului final la lotul de control

Inițiale preșcolari	Proba 1	Proba 2	Proba 3	Oficiu	Punctaj total
ASR	9	14	12	10	45
TIA	10	14	12	10	46
SD	7	16	13	10	46
PMC	9	16	12	10	47
TGA	12	16	11	10	49
TD	17	20	16	10	63
ADC	15	21	17	10	63
BIS	14	23	18	10	65
EFA	16	25	14	10	65
SS	16	22	18	10	66
SJ	19	25	13	10	67
CRV	20	25	14	10	69
CCA	19	22	18	10	69
DN	24	22	14	10	70
RBT	22	23	20	10	75
RDM	20	27	18	10	75
RCR	20	25	21	10	76
UE	25	25	18	10	78
PM	22	26	21	10	79
DE	26	28	22	10	86
BMA	22	30	25	10	87
MVB	27	30	25	10	92
CCM	27	29	28	10	94
PC	29	28	28	10	95
AD	27	30	27	10	95
BAM	29	30	28	10	97

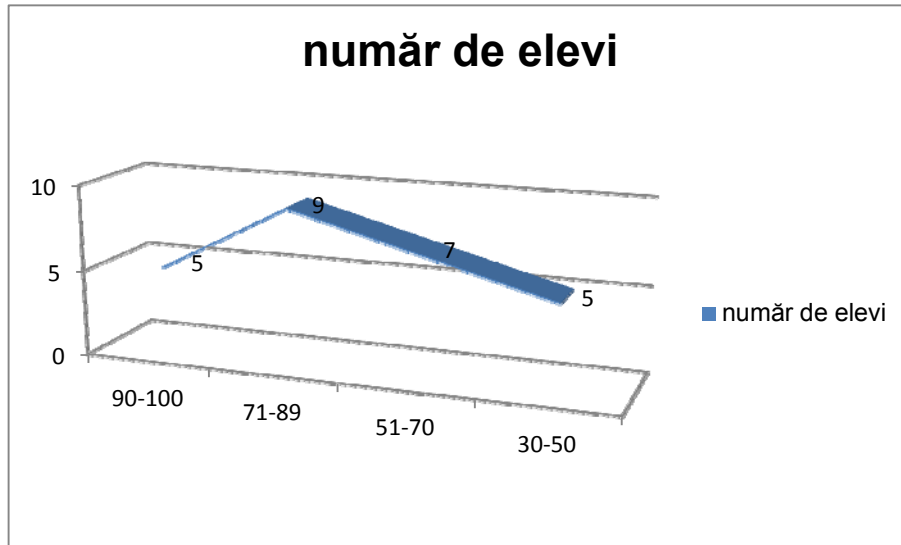
Tabel analitic cu rezultatele testului final pe eșantionul de control

PUNCTAJ	NUMĂRUL ELEVILOR	PROCENTAJ
90-100	5	35%
71-89	9	42%
51-70	7	15%
30-50	5	8%

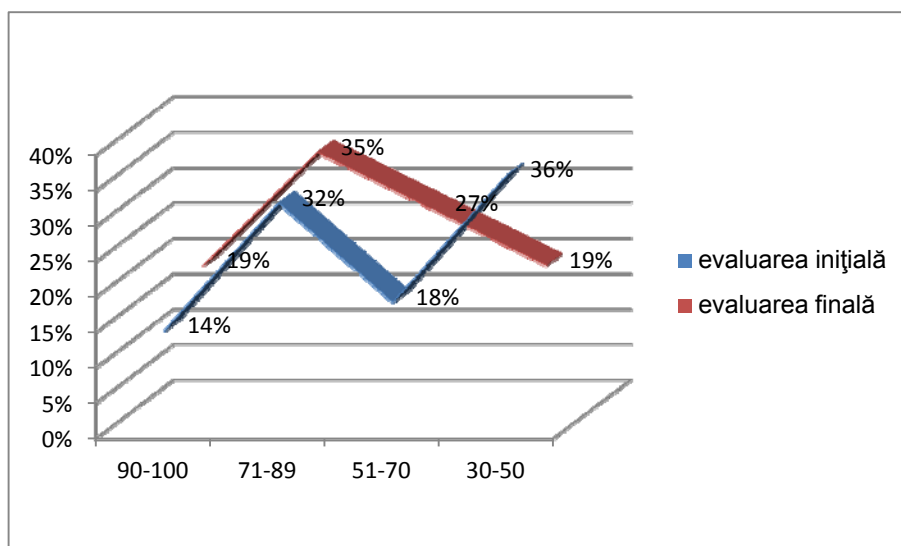
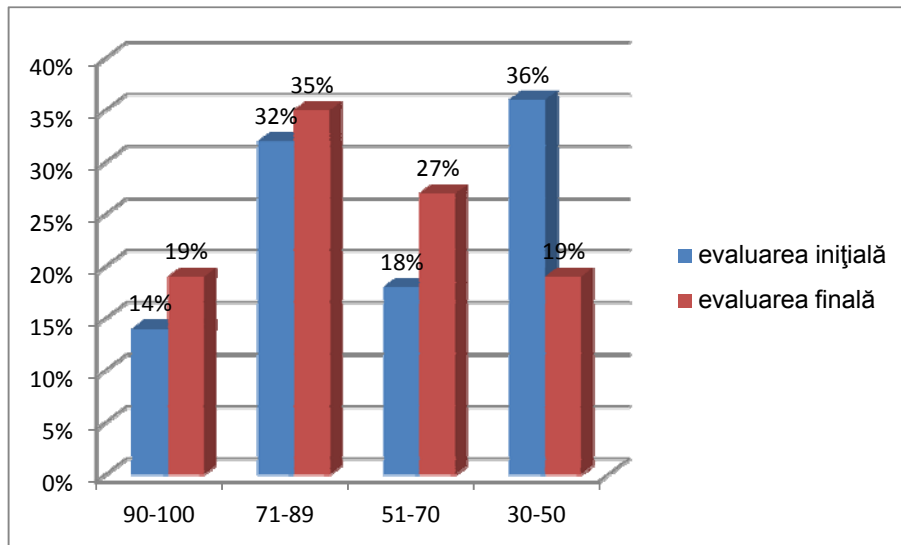
Procentul realizat pe punctaje și număr de elevi la testul final pe eșantionul de control

Frecvența rezultatelor la testul final pe eșantionul de control

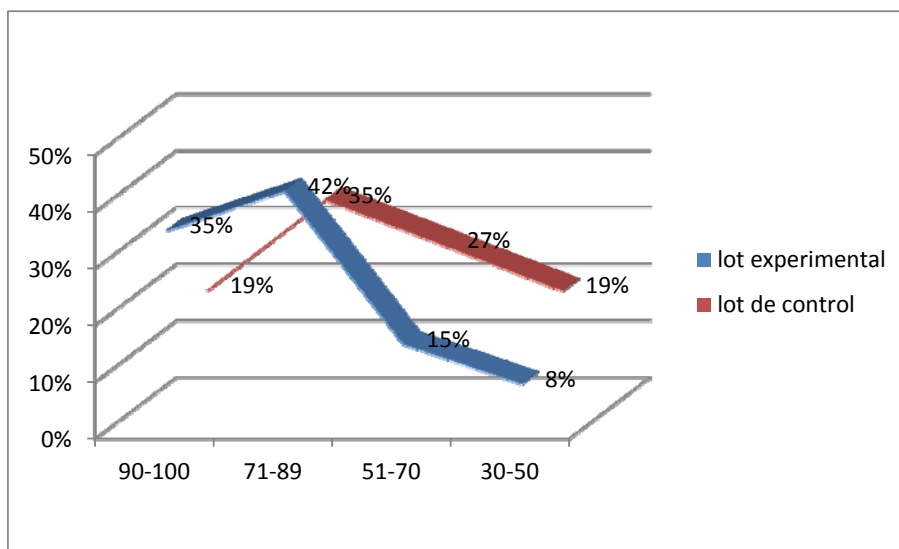
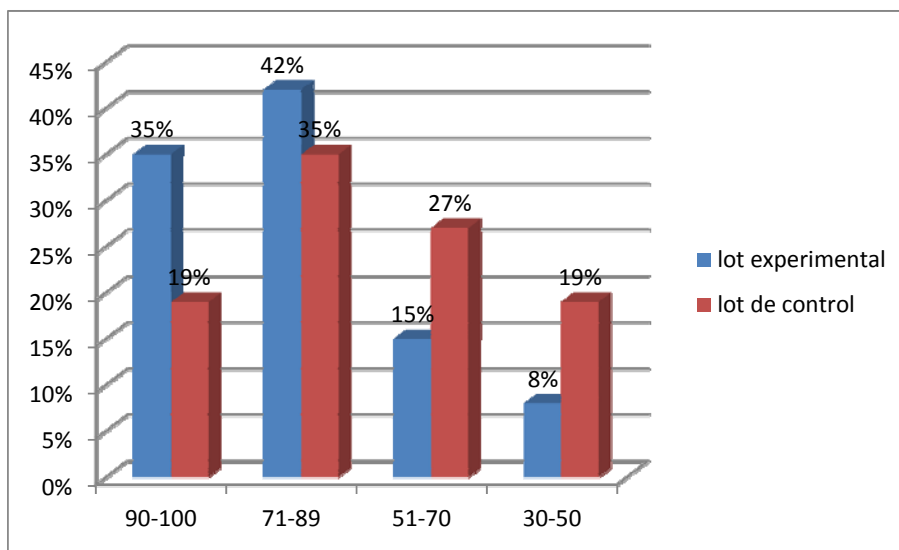

Rezultatele obținute la testul inițial și testul final de eșantionul de control

Din rezultatele transpuse în graficele de mai sus s-a constatat că și la lotul de control rezultatele obținute la evaluarea finală s-au îmbunătățit. A crescut numărul elevilor cu punctaje mari (5 elevi cu punctaj între 90-100, 9 elevi cu punctaj între 71-89). O parte din elevii care la evaluarea inițială au obținut punctaj minim, au progresat obținând la evaluarea finală un punctaj mai bun. Alții însă întâmpină încă dificultăți în exprimarea corectă, clară a ideilor, necesitând mai multe exerciții de comunicare.

Pentru a putea interpreta mai bine datele obținute la testul final, voi reprezenta grafic, în paralel, rezultatele obținute de cele două eșantioane.

Am comparat rezultatele obținute la aceste probe cu cele obținute la probele de evaluare inițială.

Analiza și interpretarea datelor obținute indică o tendință pozitivă de ameliorare a rezultatelor școlare ale elevilor în favoarea clasei experimentale, o evoluție în exprimarea orală, în activizarea și nuanțarea vocabularului, transformarea relației învățător – elev într-una modernă și democratică, elevii bucurându-se de o comunicare eficientă bazată pe colaborare, ajutor reciproc, libertate, inițiativă, datorită unor metode activ-participative, a jocului didactic.

Această tendință pozitivă de ameliorare a rezultatelor școlare ale elevilor, în favoarea grupei experimentale nu poate fi pusă exclusiv pe seama dezvoltării psihice și fizice a elevilor, fapt ce îmi permite să afirm că ipoteza propusă de mine spre cercetare se confirmă.

CONCLUZII

Principalul scop pe care trebuie să-l urmărim prin activitatea de predare-învățare este acela de a descoperi imensul potențial al elevilor, spre a-l valorifica în opera de construcție a personalității fiecăruia. Natura limbii române și obiectivele ce se urmăresc prin studierea ei în școală impun lecției de comunicare în limba română un demers activ și activizant în același timp.

Elevul nu-și dezvoltă priceperi și deprinderi dacă nu este antrenat sistematic în activitatea de învățare. De aceea am introdus în activitatea de învățare strategii moderne care au declanșat acțiuni educaționale noi, ale căror rezultate le-am înregistrat și prelucrat în vederea demonstrării valorii pe care o au în procesul instructiv-educativ.

Propunându-mi să demonstrez importanța pe care o au *descrierile de peisaje naturale în dezvoltarea exprimării orale*, am abordat metode active care mi se păreau accesibile pentru școlarii de clasă pregătitoare. Elevii m-au surprins încă odată cu capacitatea lor de înțelegere și mi-au demonstrat că dacă aplici aceste metode corect și la nivelul lor nu poți să ai decât succes. Prin cercetarea pedagogică desfășurată la clasă am pus în evidență rolul îmbinării strategiilor de evaluare tradiționale cu cele complementare/alternative, în ajutarea elevului, în pătrunderea și dezlegarea tainelor cărților, pentru a putea face corelații cu propriile experiențe de viață, ducând la dezvoltarea exprimării orale, a imaginației creatoare, a gândirii, inteligenței, intereselor, atitudinilor.

Coroborând datele oferite de cercetare am constatat următoarele:

- utilizarea unor strategii de predare-învățare prin combinarea metodelor tradiționale cu metode moderne asigură creșterea eficienței învățării;
- folosirea metodelor active și interactive, în cadrul activităților de comunicare, duce la educarea și dezvoltarea limbajului, facilitează atitudinea activă a elevului;
- lucrul în echipă are efecte benefice, atât în planul învățării cât și în planul climatului psihosocial;
- învățarea activ-participativă și învățarea interactivă pun amprenta pe stilul de învățare al fiecărui elev.

Încercând să cunosc îndeaproape nivelul și caracteristicile individuale ale vorbirii copilului, am căutat procedeele și metodele cele mai eficiente pentru continua dezvoltare a vocabularului lor. Pentru a ști exact unde și cum trebuie să se acționez cu insistență pentru corectarea vorbirii elevilor, am avut în vedere cele mai frecvente greșeli tipice de vocabular dintre care pot aminti:

- neînțelegerea parțială sau totală al sensului propriu al cuvintelor sau al expresiilor lexicale;
- nesensizarea sensului figurat al cuvintelor sau al locuțiunilor;

- folosirea pleonasmului;
- confundarea valorii sinonimice sau omonimice a cuvintelor;
- utilizarea incorectă a termenilor științifici;
- folosirea regionalismelor;
- folosirea unor elemente de jargon sau de argou;
- dezacordul dintre subiect și predicat.

Prin munca la clasă, prin observare, investigare și experimentare, am ajuns la concluzia că obiectivele dezvoltării, activizării și nuanțării vocabularului copiilor se pot realiza numai dacă învățătorul ține cont de următoarele cerințe:

- sarcinile îmbogățirii vocabularului trebuie urmărite în orice activitate, în orice împrejurare și la toate activitățile desfășurate;
- orice cunoaștere a realității, orice distincție între idei sau între sentimente se sprijină pe vocabular și se fixează prin cuvinte;
- explicația cuvintelor nu trebuie să fie doar de natură lexicală, rupte de cea de natură fonetică, grafică și gramaticală;
- pentru activizarea vocabularului deosebit de eficiente sunt descrierile în care școlarii trebuie să folosească cuvinte noi și expresii frumoase;
- este absolut necesar ca învățătorul să selecteze cuvintele și expresiile necunoscute din texte și să le explice în funcție de nivelul clasei, bazându-se pe cercetarea dicționarelor și pe analiza aspectelor de polisemie și sinonimie în diferite contexte;
- „stilul” vorbirii învățătoarei se răsfrânge puternic asupra vorbirii copiilor din clasa sa în orice împrejurare;

Limba română asigură învățarea unora dintre instrumentele de bază ale activității intelectuale: cititul, scrisul, exprimarea corectă orală și scrisă, care se amplifică în întreaga evoluție viitoare a școlarilor;

Rezultatele superioare ale elevilor din clasa experimentală, sunt justificate prin aplicarea la clasă a metodelor active și interactive de grup. Acestea oferă copilului posibilitatea să parcurgă singur calea spre învățare. Acest drum, parcurs de copil, devine cel mai spectaculos exercițiu de interacțiune dintre mințile copiilor, care ne bucură când observăm progrese de la o perioadă la alta. Așa cum am mai amintit, metodele moderne acționează asupra modului de gândire și de manifestare a copiilor. Prezentate ca niște jocuri de învățare, de cooperare, distractive, nu de concentrare, metodele interactive, învață copiii să rezolve probleme cu care se confruntă, să ia decizii în grup și să rezolve conflictele apărute la această vârstă.

Am pus în evidență, de asemenea, faptul că formele variate de muncă cu elevii, de măsurare și apreciere a rezultatelor muncii, îi atrag pe elevi mai mult, îi determină să muncească cu conștiinciozitate, îi fac mai receptivi și astfel cunoștințele însușite sunt durabile și pot fi aplicate în situații variate.

Astfel la finalul încercării de cercetare a modalităților de formare și dezvoltare a capacității de comunicare orală în cadrul orelor de comunicare în limba română, reiese faptul că tehnica exprimării orale corecte, fluente și nuanțate se formează în timp, prin exercițiu sistematic de cultivare a limbajului.

Pornind de la cunoașterea unor aspecte generale ce țin de particularitățile dezvoltării proceselor și capacităților psihice la vârsta școlară mică și mijlocie, ale dezvoltării proceselor senzoriale, percepției, reprezentărilor, memoriei, atenției, imaginației, gândirii, limbajului, afectivității, deprinderilor și intereselor, voinței, precum și de caracteristicile de personalitate ale copiilor, cadrul didactic pregătește terenul pentru formarea și dezvoltarea capacității de comunicare.

Copii trebuie încurajați, stimulați pentru a înfățișa verbal, într-o manieră liberă, impresiile, observațiile, părerile, sentimentele, de modul cum se realizează comunicarea educator-educăți depinzând nu numai eficiența actului comunicațional concret în care aceștia interacționează, cât și eficiența pe termen lung, aceea de a forma competențele comunicative ale elevilor.

Experimentul desfășurat a demonstrat încă o dată că școlarii mici pot fi antrenați în activități subtile de analiză literară, fără a avea pretenția depășirii prevederilor din programă. Rezultatele obținute au arătat că nu trebuie așteptat până ce elevii își vor însuși noțiunile de teorie literară pentru a descifra codurile artistice, deoarece prin diferite modalități de folosire a elementelor lecturii explicative, elevii pot pătrunde în tainele cuvintelor, pot înțelege procedeele specifice prin care cuvintele obișnuite sugerează înțelesuri care ne fac să vibrăm cu întreaga ființă în momentul citirii lor.

Am urmărit formarea și dezvoltarea competențelor comunicative ale elevilor în mod sistematic pentru a evita dificultățile cu care aceștia se vor confrunta în noua etapă de școlarizare și anume alfabetizarea. Pot afirma că această cercetare a fost o provocare pentru mine, un prilej de a studia atât literatura de specialitate cât și literatura psiho-pedagogică, de a-mi aprofunda și îmbogăți cunoștințele despre creativitate ca fenomen complex, dar actual și vital pentru viitor.

BIBLIOGRAFIE

1. Bădica T., Marinescu E., Duțu O., „Exerciții pentru dezvoltarea vorbirii”, E.D.P., București
2. Casangiu, Larisa Ileana (coord.), Badea, Camelia, *Captarea și menținerea atenției. Ghid practic pentru învățământul primar*, Ed. Ex Ponto, Constanța, 2006
3. Casangiu, Larisa Ileana, *Literatură română și literatură pentru copii. Note de curs și sugestii de lecturi plurale ale unor opere*, Ed. NAUTICA, Constanța, 2007
4. Casangiu, Larisa Ileana, *Repere în organizarea procesului didactic la disciplina Limba și literatura română, în învățământul primar*, ediția a II-a, Ed. Nautica, Constanța, 2009
5. Casangiu, Larisa Ileana; Bălosu, Elena, *Îndrumar de practică pedagogică • Metodica predării limbii și literaturii române în învățământul primar • Metodica educării limbajului*, Ed. NAUTICA, Constanța, 2007
6. Cosmovici, Andrei, „Psihologie generală”, Editura Polirom, Iași, 1996
7. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Ed. Polirom, Iași, 2006
8. Cucuș, Constantin (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ed. Polirom, Iași, 1998
9. Damșa, Ioan; Toma-Damșa, Maria; Ivănuș Zoe, *Dezvoltarea vorbirii în grădinița de copii și în clasele I și a II-a*, EDP, București, 1999
10. Dragu, Anca, Cristea Sorin, *Psihologie și pedagogie școlară*, Ed. Ovidius University Press, Constanța, 2003
11. Dragu, Anca, *Psihologia și pedagogia școlară*, Ed. Ovidius University Press, Constanța, 2004
12. Debesse, M., „Psihologia copilului”, E.D.P., București, 1970.
13. Duțu, Olga, *Dezvoltarea comunicării orale la copii*, Ed. Europolis, Constanța, 1997
14. Duțu, Olga, *Didactica limbii române și comunicării în ciclul primar*, Ed. Europolis, Constanța, 2002
15. Mialaret, Gaston, „Introducere în Pedagogie”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
16. Gagne, Robert, *Principii de design al instruirii*, E.D.P., București, 1977
17. Gheorge, Alexandru; Sârbu, Melania; Simioncă, Elena; Năpruiu, Maria, *Metodica predării teoriei literare la ciclul primar – clasele a III-a și a IV-a*, Ed. „Gheorghe Alexandru”, Craiova, 2004

18. Iordăchescu, Carmen, *Să dezlegăm tainele textelor literare – clasa a II-a*, Ed. CARMINIS, Pitești, 1999
19. Iordăchescu, Carmen, *Să dezlegăm tainele textelor literare–clasa a III-a*, Ed. CARMINIS, Pitești, 1997
20. Iordăchescu, Carmen, *Să dezlegăm tainele textelor literare -clasa a III-a*, Ed. CARMINIS, Pitești, 2002
21. Iordăchescu, Carmen, *Să dezlegăm tainele textelor literare –clasa a IV-a*, Ed. CARMINIS, Pitești, 2002
22. Ilinca, A., Herlo, D., Binchiciu, V., Uzum, C., Curetean, A., „O pedagogie pentru învățământul primar”, Editura Universității, „Aurel Vlaicu”, Arad, 2005
23. Jercea, Valentina, *Carte de lectură – clasele V-VIII*, EDP, București, 2002
24. Logel, Dumitru, Popescu, Elena, Stroescu-Logel, Elena, *Sinteze de metodică a predării limbii și literaturii române în învățământul primar*, Editura CARMINIS, Pitești, 2006
25. Meyer, Genevieve, *De ce și cum evaluăm*, Ed. Polirom, Iași, 2000
26. Mialaret, Gaston, *Introducere în Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
27. Nicola, I., *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Didactică și Pedagogică, R. A., București, 1996
28. Nuță, Silvia, *Metodica predării limbii române în clasele primare, vol. I*, Ed. Aramis, București, 2000
29. Oprea Crenguța-Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, R. A., București, 2007
30. *Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba română, Clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a*
31. Opreșcu, V., „*Fundamentele psihologice ale pregătirii și formării didactice*”, Craiova, Editura Universitaria, 1996
32. Stancu, Ilie, *Copilul și cartea*, EDP, București, 1968
33. Șerdean, Ioan, *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*, Ed. CORINT, București, 2005
34. Șerdean, I Blideanu, E., *Orientări noi în metodologia studierii limbii române la ciclul primar*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
35. Vasile, Marian, *Noțiuni de teoria literaturii*, Ed. Fundației ROMÂNIA DE MÂINE, București, 2000
36. Vlădescu, Andreea; Ilinca, Ștefan, *Teorie și lectură literară în gimnaziu*, Ed. LOGOS, București, 2002

ANEXE

ANEXA A

TEXTUL NR. 1

Elefăntelul curios

după o poveste indiană

A fost odată un elefăntel foarte curios. Într-o zi vru să afle ce mănâncă crocodilii seara. Așa că plecă în pădure să întrebe animalele.

S-a întâlnit cu un ursuleț și l-a întrebat:

-- Ursulețule, ce mănâncă crocodilul seara?

-- Nu știu, dar du-te la lac și vei afla.

A plecat mai departe și a dat de o broscuță.

-- Broscuțo, ce mănâncă crocodilul seara?

-- Nu știu, a răspuns ea, dar du-te la lac și vei afla.

Tocmai atunci ieșea din apă crocodilul. Elefăntelul s-a apropiat.

-- Scuză-mă, te rog, știi cumva ce mănâncă crocodilul seara?

-- Vino mai aproape să-ți spun la ureche.

Elefăntelul s-a apropiat și crocodilul – haț! l-a apucat de nas. Un șarpe boa, ce se afla în apropiere, a sărit în ajutorul elefăntelului. Și atât a tras șarpele boa de coadă și crocodilul de nas, până a reușit elefăntelul să se salveze, dar nasul i se întinsese atât de tare, că aproape îi atârna pe jos.

Și uite așa, de atunci are elefantul trompă.

TEXTUL NR. 2

Zâna vulpilor

basn popular

Trei ogari înspăimântători alergau după o vulpe. De-abia a reușit roșcata să scape. În vizuină s-a lungit pe jos, simțind că-I vine să leșine.

După ceva vreme, parcă a auzit că o strigă cineva de afară. A ieșit și a dat cu ochii cu zâna vulpilor. A rămas cu botul căscat. Avea coadă și două picioare de vulpe, dar în rest era o fată cu părul de aur, frumoasă, îmbrăcată de sus până jos într-o haină lungă, făcută din pene de găină.

-- Vulpițo, I se adresează zâna, astăzi era să ți se întâmple o mare nenorocire. Vreau să te ajut căci eu îndeplinesc orice dorință.

Vulpea nu putea să creadă ce i se întâmplă.

-- Orice dorință? a întrebat vulpea.

--Nu vor mai fi !

-- Să nu mai fie iarnă...

-- Nu va mai fi!

-- Pe pământ să crească numai găini, rațe, găște, fazani... și iepuri.

-- Așa va fi!

-- Ah, cum să-ți mulțumesc, zână binefăcătoare?

Și s-a aruncat la picioarele zânei, dar, nu se știe cum, s-a lovit și s-a trezit!
Visase cel mai frumos vis al ei.

TEXTUL NR. 3

Căsuța din pădure

după Frații Grimm

Când deschise ușa, fata văzu șezând la o masă un bătrân alb ca neaua. Își ținea obrazul sprijinit în mâini și barba lui albă se revărsa peste tăblia mesei, până aproape de pământ. Lângă sobă se odihneau trei făpturi: o găinușă, un cocoșel și o vacă bălțată. Fata îi povesti bătrânului toate câte i se întâmplaseră și-l rugă să-i dea adăpost peste noapte.

Bătrânul se întoarse atunci către cele trei făpturi și le zise:

Cocoșel moțat,

Găinușă gulerată,

Și tu, vacuță bălțată,

Spuneți:

S-o primim pe fată?

-- Cdam! Răspunseră animalele.

Așa că fata fu poftită să rămână.

TEXTUL NR. 4**Dumbrava minunată**

după Mihail Sadoveanu

Lizuca și Patrocle parcă intraseră în ținutul unui basm. Deasupra și departe se pleca cerul albastru spre dumbravă, curgând ca o apă.

Deodată, la o cotitură, răsări ca din pământ o bătrânică mărunțică și tristă, cu ochii mititei și nasul coroiat. Venea încet spre cei doi tovarăși, sprijinindu-se într-un toiegel alb.

La doi pași de copilă bătrâna se opri:

-- Așa-i că te duci la bunicuța?

Lizuca o privi uimită. De unde știa bătrâna că ea și cu Patrocle se duc la bunicuța? Apoi înțelese și zâmbi.

-- Așa-i că mata ești Sfânta Miercuri? Unde ți-e cățelușa cu dinții de fier și cu măselele de oțel?

Sfânta Miercuri răspunse zâmbind:

-- Am lăsat-o acasă, să-mi păzească gospodăria.

-- Sărut mâna, Sfântă miercuri. Acuși asfințește soarele și Patrocle se teme să nu întârziem.

ANEXA B**Puișorul și vulpea**

după Ion Pas

Era odată un puișor de găină neascultător. El voia să se ducă în crâng, măcar că mama îi spusese că acolo e vulpea nemiloasă.

Dar puiul n-a ascultat sfaturile mamei și a pornit-o haihui.

-- Hei, cine-i vulpea? Să poftească să-mi iasă înainte să îi scot ochii cu ciocul!

Dintr-un tufiș ieși o lighioană. Era vulpea.

-- Te-ai speriat, micuțule? Sise ea cu glas domol. Eu nu mănânc pe nimeni. Vecinul meu, vulpoiul, vă dușmănește. Chiar la noapte vine să vă mănânce. Spune unde sunt frățiorii tăi să-I vestesc.

Puișorul nici nu a stat pe gânduri. A dus-o pe vulpe în bățatură.

Vrei să știi ce a fost? A fost prăpăd și jale.

Ciuboțelele ogarului

după Călin Gruia

Începuseră ploile de toamnă. Vântul împrăștia frunzele pe poteci. Era frig.

Iepurele pornise la iarmaroc. Avea doi galbeni. Voia să își cumpere încălțări. Mergea zgribulit și speriat. Pe drum se întâlnește cu Ogarul. Acesta avea șubă și ciuboșele noi.

-- Cât ai dat pe ciuboșele?

-- Doi galbeni, răspunse Ogarul.

-- Merg să îmi cumpăr și eu!

Porniră împreună. Se întuneca.

-- Să ne oprim la hanul Ursului, zise ogarul.

Aici Ogarul mănca și bău pe săturate. Iepurele nu se atinse de nimic. Pentru că Ogarul nu avea bani, Iepurele îi dădu Ursului cei doi galbeni. De neceaz începu să plângă.

Ogarul adormi. Iepurele îi luă ciuboșelele și fugi de la han.

Hoțul

după Tudor Arghezi

În cutia de pălării vechi stă un urs de catifea. Ursul stătuse jos, în casă, doi ani întregi și ajunsese așa de stricător încât a fost pus în cutia cu pălării.

Tatăl urșilor, care umblă nevăzut prin lume și îngrijește în munți de copii lui, face ce face și trece și pe la urșii de catifea pentru a le da puțin nărav. Ursul nostru se năvălise să fure bomboane, ciocolată, dulceață, fructe și rahat. Când tătuțu aducea o cutie cu dulciuri, ursul o golea numaidecât, fără să fie văzut.

Cine a mâncat ciocolata?

-- *Usu*, răspundea băiatul ridicând din umeri.

-- Dar cutia cu bomboane englezești?

-- *Usu*, răspundeau fata și băiatul.

Așa s-a făcut că hoțul a fost trimis în pod. Însă el fură și acum. Vine din pod.

Într-o zi tătuțu o să se pună la pândă chiar în dulap, între borcane. Și atunci nu știu care dintre ei va fugi mai speriat: ursul ori tătuțul.

Învățătorul nostru

Edmondo de Amicis

Îmi place de noul învățător. Astăzi, începând să dicteze, privirea îi căzu pe un băiat cu obraji aprinși. Trecu o mână pe fruntea acestuia, să vadă dacă-i fierbinte. În timpul acesta, un școlar din spate se ridică și începu să facă pe marioneta. Învățătorul se întoarse. Băiatul incremeni.

--Să nu mai faci asta niciodată!

După ce termină dictarea, ne privi o clipă în tăcere. Apoi ne vorbi calm și rar cu vocea lui caldă.:

-- Ascultați, copii! Avem de stat împreună un an. Să căutăm să-l trăim în bună înțelegere. Învățați să fiți cuminți! Nu vreau să fiu silit să pedepsesc pe nimeni. Clasa noastră va fi o familie.

Băiatul care se strâmbase în spatele domnului, se apropie de dânsul și-i spuse cu glas tremurat:

-- Domnule, vă rog să mă iertați!

-- Te iert, băiatul meu!

PROFESOR INV. PRIMAR DĂNĂILĂ VASILICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIRCEA CEL BĂTRÂN”
LOC. BABADAG JUD. TULCEA